

OSNOVNA ŠOLA FRANA KRANJCA CELJE

HRAŠOVČEVA 1

3000 CELJE

NAČRT ŠOLSKIH POTI

Celje, september 2019

KAZALO

1. Šolski okoliš	4
Zemljevid šolskega okoliša.....	5
2. Pot v šolo	6
2.1. Načini prihoda v šolo.....	6
2.1.1. Avtobusni prevozi	10
2.1.1.1. Vozni red avtobusov in postajališča.....	11
2.1.1.2. Seznam učencev vozačev.....	13
2.1.1.3. Linije prevozov z avtobusom in kombijem.....	14
2.1.1.4. Pravila obnašanja v avtobusu.....	15
2.1.1.5. Prevoz s kombijem.....	16
3. Prometno varnostna ocena - varni in nevarni deli šolske poti.....	17
3.1. Avtobusna postajališča in šolska pot.....	17
3.2. Postajališča kombija in šolska pot.....	25
3.3. Povzetek.....	36
3.4. Šolska pešpot.....	37
3.5. Povzetek ankete med starši.....	45
4. Skrb za prometno varnost.....	48
4.1. Dejavnosti šole za povečanje prometne varnosti.....	48
4.2. Kolesarska dejavnost in izpit.....	50
4.3. Otroci v prometu – zbrana pravila varnosti.....	55

44. o varnosti cestnega prometa.....	62
--------------------------------------	----

1. Šolski okoliš

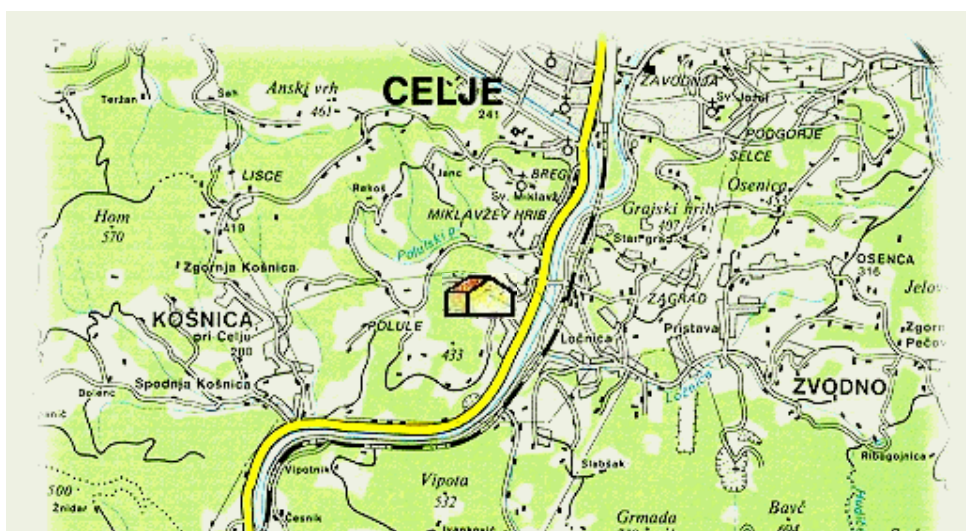
Določa ga Sklep o določitvi šolskih okolišev na območju Mestne občine Celje

(Uradni list št. 64/97) in je usklajen z Uredbo vlade o merilih za oblikovanje javne mreže OŠ (Uradni list št. 16/98).

Naš šolski okoliš obsega celotno področje KS Pod gradom in del KS Aljažev hrib.

V sklep je zapisana naslednja opredelitev šolskega okoliša:

Zahodna meja se pričenja na meji z Občino Žalec v stičišču mej KS Otok – Savinja in Pod gradom ter poteka navzdol po občinski meji med občino Žalec in Mestno občino Celje. Južna meja se nadaljuje po meji med Občino Laško in Mestno občino Celje in gre na vzhodu po občinski meji med Mestno občino Celje in Občino Štore. Severna meja se začne z mejo naselja Osenca in poteka med severno mejo Osence in Zvodnega ter se nadaljuje čez naselje Zvodno po meji med KS Pod gradom in KS Aljažev hrib. Proti severu sledi meji naselja Zvodno do Teharske ceste, tako da severna meja poteka proti zahodu po robu območja Teharske ceste, ki pa je ne zajema. V nadaljevanju teče meja po Voglajni do sotočja s Savinjo, nato navzgor po levem bregu Savinje in se obrne čez Savinjo po meji med KS Pod gradom in KS Otok – Savinja do občinske meje z Občino Žalec.

Zemljevid šolskega okoliša

Ulice v šolskem okolišu

Hrašovčeva ulica, Vegova ulica, Japljeva ulica, Kranjčeva ulica, Ulica heroja Bračiča, Cesta v Laško, Kukovičeva ulica, Maistrova ulica, Breg, Partizanska cesta, Cesta na grad, Celestinova ulica, Vilharjeva ulica, Puncerjeva ulica, Groharjeva ulica, Teharska cesta, Janežičeva ulica, Popovičeva ulica, Mirna pot, Grunova ulica, Seliškarjeva ulica, Kotnikova ulica, Šketova ulica, Kolškova ulica, Podgorje, Na rebri, Plečnikova ulica, Dolarjeva ulica, Zvezna ulica, Borova ulica, Pod gradom, Drobničeva ulica, Hribarjeva ulica, Gallusova ulica, Bohoričeva ulica, Friderikova ulica, Kotnikova ulica, Orožnova ulica, Vrtna ulica, Borova ulica, Smrečna ulica, Osojna ulica, Ulrikova ulica, (Kočevarjeva ulica, Kosova ulica, Tovorna ulica), Cigaletova ulica, Brezova ulica, Zvodno, Zagrad, Osenca, Pečovnik, Košnica pri Celju, Tremerje, Lisce, Savinjsko nabrežje, Na okopih, Razlagova, (Slomškov trg, Gosposka ulica, Ul. Xiv. Divizije, Krekov trg, Gubčeva ulica), (Lisce, Šmohor).

2. Pot v šolo

2.1. Način prihoda v šolo

Učenci prihajajo v šolo peš, pripeljejo se s šolskim avtobusom, kombijem ali pa jih pripeljejo starši z osebnim avtomobilom.

Učenci prvošolci po Zakonu o varnosti cestnega prometa prihajajo v šolo in odhajajo iz šole domov v spremstvu staršev. Starši, ki pripeljejo v šolo otroka, lahko parkirajo vozila na šolskem parkirišču, na katerem je v dogovoru z vrtcem v jutranjih urah v ta namen rezerviranih prvih pet parkirnih prostorov. Prva dva parkirna prostora pa sta v dogovoru z vrtcem in MOC rezervirana za dostavo hrane v vrtec. To je označeno tudi s prometnim znakom in talno označbo.

Parkirišče pri šoli

Parkirni prostor za
dostavo hrane vrtcu

Starši lahko ustavijo in odložijo otroka tudi na spodnjem parkirišču pred garažo.

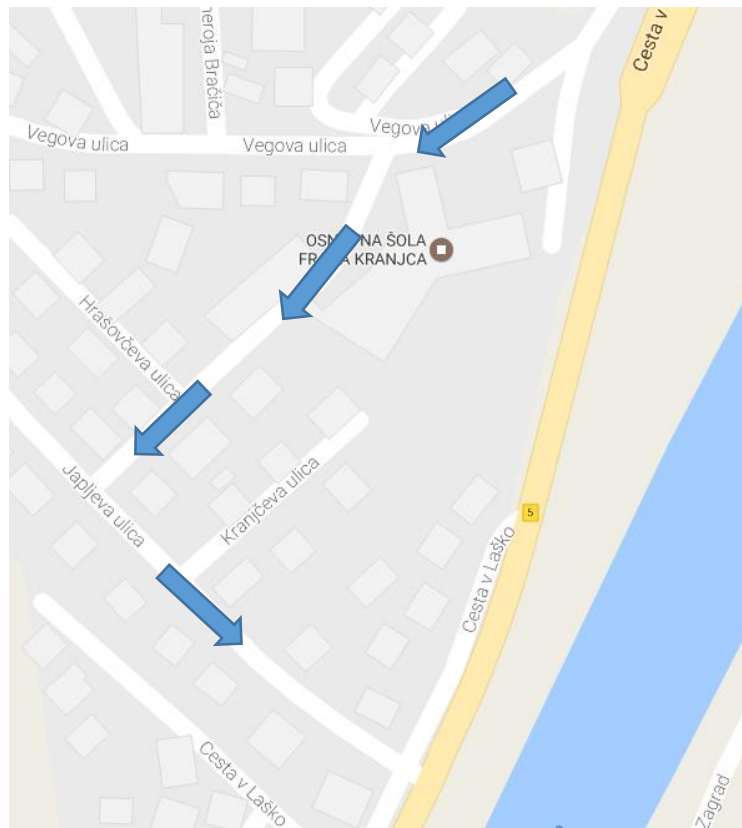

Parkirišče - garaža

Veliko staršev vozi do šole tudi starejše otroke. Zaradi gneče avtomobilov pred šolo v času pred poukom in tudi po končanem pouku, je varnost otrok ogrožena. S tem problemom se soočamo že več let in redno opozarjamo nanj starše na roditeljskih sestankih, govorilnih urah, na šolski spletni strani in s pisnim sporočilom. Opozarjamo jih, naj večje otroke odložijo na šolski avtobusni postaji.

Kljub temu težava ostaja. Zato tudi razmišljamo v smeri, da bi mimo šole potekala enosmerna cesta.

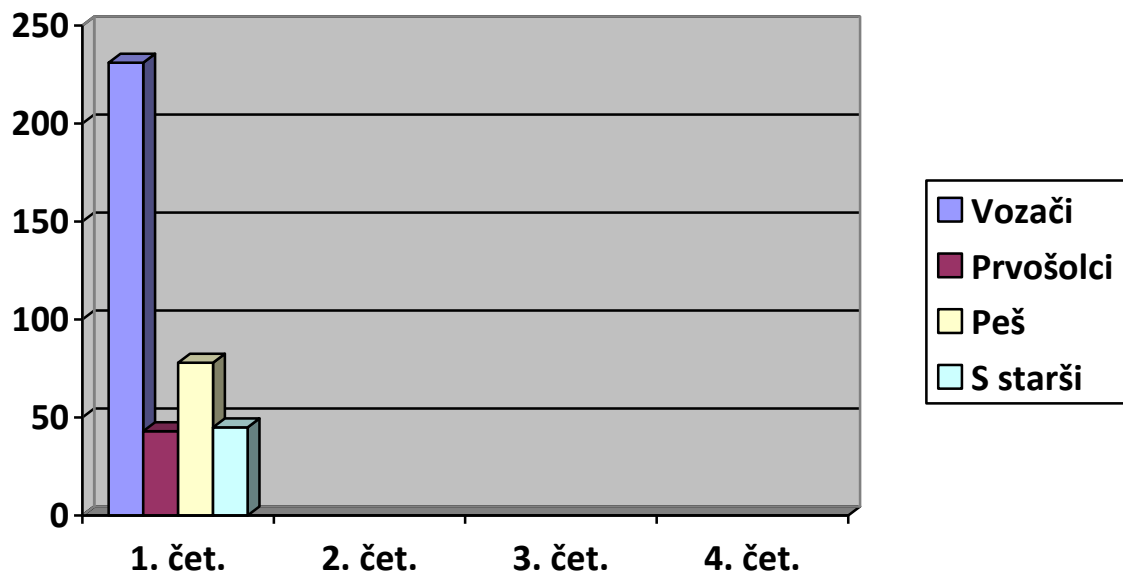
V primeru prireditev na šoli, ko pričakujemo velik obisk staršev in drugih občanov, obvestimo policijo o parkiranju ob cesti in na pločnikih.

Od 397 učencev je vozačev kar 231 učencev, kar predstavlja 58,18%. Učencev prvošolcev je 43 in pridejo v šolo v spremstvu staršev.

Ostali učenci prihajajo v šolo peš, ker živijo v bližini šole, nekaj pa jih pripeljejo v šolo starši.

Prav tako del poti od avtobusne postaje do šole opravijo peš vsi učenci vozači.

Spremlja pa jih delavka – informatorka, zaposlena preko javnih del.

Grafikon: način prihoda učencev v šolo

2.1.1. Avtobusni prevozi

Prevoznika za šolske prevoze izbere Mestna Občina Celje na javnem razpisu. V šolskem letu 2019/2020 je izbran prevoznik - podjetje Nomago d.o.o. – enota Celje.

Za učence vozače, ki prihajajo v šolo eno uro pred poukom, organiziramo varstvo vozačev. Prav tako je poskrbljeno za vse učence vozače, ki čakajo na prevoz domov po pouku.

Starše smo pozvali, naj učenci koristijo šolski prevoz.

Od 15. 10. 2018 dalje se smejo na relaciji Skalna klet in Zagrad vključevati v šolski prevoz dijaki, seveda ob upoštevanju prostih kapacitet na že obstoječih vožnjah. Postajališče za dijake je pri Celjskem domu ob 13.55 in 14.45 uri.

Šolska avtobusna postaja za bencinskim servisom na Polulah

2.1.1.1. Vozni red avtobusov in postajališča - Vozni red

	PRIHODI		Postajališča	ODHODI		
Relacija prevoza	1	2		3	4	5
Celje-	7.06	7.56	Celje Zavodna	14.04	14.54	
Skalna klet-	7.07	7.57	Celje Selce tran.	14.05	14.55	
Polule	7.09	7.59	Cesta na Grad (križišče)	14.07	14.57	
šolska AP	7.10	8.00	Cesta na Grad (na hribu)	14.08	14.58	
	7.12	8.02	Skalna klet	14.10	15.00	
	7.15	8.05	Šolska AP	14.00	14.50	
Celje AP-	7.09	7.59	Zagrad/Celju	14.06	14.56	
Polule šolska	7.10	8.00	Zagrad/Celju trg.	14.05	14.55	
AP-	7.11	8.01	Zagrad/Celju Žična	14.04	14.54	
Zagrad/Celju	7.12	8.02	Zagrad/Celju gost.	14.03	14.53	
	7.14	8.04	Celje pod gradom m.	14.01	14.51	
	7.15	8.05	Šolska AP	14.00	14.50	
Tremerje-	6.59		Tremerje obr.	14.21	15.11	
Košnica-	7.02		Tremerje	14.18	15.08	
Polule	7.03		Košnica/Celju	14.17	15.07	
šolska AP	7.04		Košnica/Celju Križ	14.16	15.06	
	7.07		Košnica/Celju Cvetrežnik	14.13	15.03	
	7.10		Košnica/Celju Igrišče	14.10	15.00	
	7.13		Košnica/Celju Cvetrežnik	14.07	14.57	
	7.16		Košnica/Celju Križ	14.04	14.54	
	7.19		Polule	14.01	14.51	
	7.20		Šolska AP	14.00	14.50	

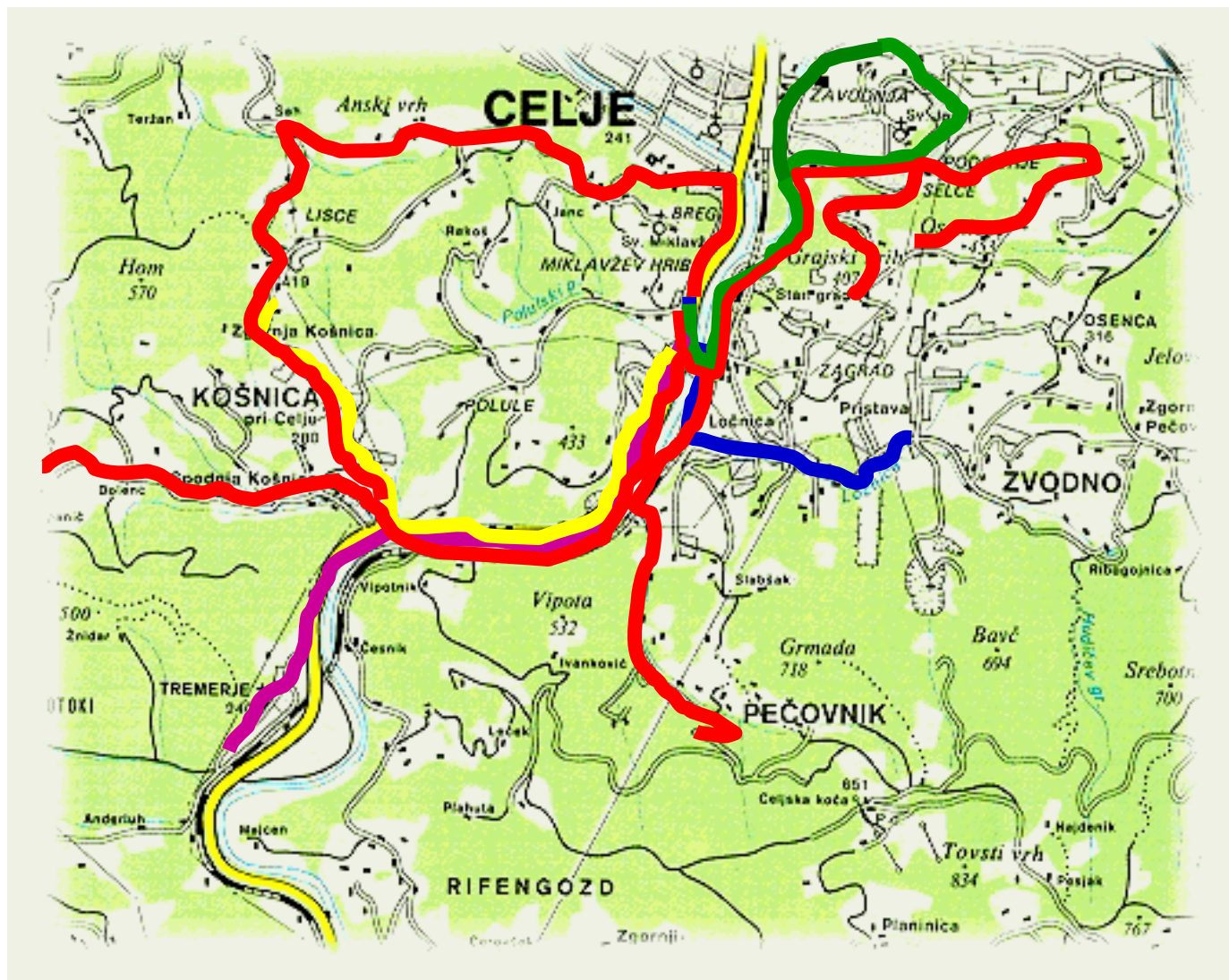
* Sp. Košnica – šolska AP	6.45		Sp. Košnica / Celju		15.21	
	6.50		Košnica/Celju Križ		15.16	
	6.53		Polule		-	
	6.54		Šolska AP		-	
	6.55		Polule		-	
	6.58		Košnica/Celju Križ		-	
	7.01		K0šnica/Celju Cvetrežnik		15.13	
	7.04		Košnica/Celju Igrišče		15.10	
	7.06		Košnica/Celju Kragolnik		15.08	
	7.08		Košnica/Celju 62		15.06	
	7.10		Lisce-Anski vrh kapela		15.04	
	7.11		Lisce-Anski vrh		15.03	
	7.14		Lisce 2		15.00	
	7.17		Maistrova-Lovska koča K.		14.57	
	7.21		Celje Breg Partizanska		14.53	
	7.22		Celje Breg Most		14.52	
	7.24		Šolska AP		14.50	
* Celje AP- Celje Stari Grad- Zvodno- Celje AP	6.50		Celje Stari Grad		15.19	
	6.55		Zvodno Kapela		15.14	
	-		Celje Cesta na Grad K.		-	
	7.01		Celje Cesta na Grad bife		-	
	7.05		Celje pod gradom m.		-	
	7.12		Plate k		14.58	
	7.20		Šolska AP		14.50	
* Pečovnik – Celjska - Šolska AP	7.12		Šolska AP		14.50	
* Lovska koča- Zg. Polule- Polule šolska AP	7.16		Maistrova-Lovska koča K.		14.59	
	7.19		Zg. Polule Lovski dom		14.56	
	7.21		Zg. Polule		14.54	
	7.23		Zg. Polule Belej		14.52	
	7.25		Šolska AP		14.50	

Učenci ne dobijo kresničk, oziroma vozovnic, ampak vozniki sprejmejo na prevoz učence s seznama, ki ga Nomagu posreduje šola. Zato je za učence obvezna prijava na šolski prevoz in podpisana izjava staršev.

2.1.1.2. Seznam učencev vozačev

Seznama učencev vozačev zaradi varovanja osebnih podatkov ne objavljamo na spletni strani.

2.1.1.3. Linije prevozov z avtobusom in kombijem

Košnica		Zgrad		Kombi	
Tremerje		Skalna klet			

2.1.1.4. Pravila obnašanja v avtobusu

Prevoznik Izletnik d.d. je poslal v šolo **Pravila obnašanja v avtobusu – javni red, nekaj pravil pa smo dodali tudi mi.** Učenci morajo upoštevati **pravila obnašanja v avtobusu – javni red.**

1. Učenci odhajajo iz šole na avtobusno postajo po dogovorjenem urniku v spremstvu spremljevalca. Pod njegovim nadzorom mirno počakajo avtobus oz. kombi na pločniku ali ob hišici.
2. Učenec se sme voziti samo s šolskim prevozom, ki mu je odobren. V druge smeri in z drugim avtobusom oz. kombijem se brez dogovora z ravnateljico ne sme voziti.
3. Pri vstopu v avtobus je učenec dolžan povedati svoje ime in razred, če voznik preverja prisotnost.
4. Na avtobus oz. kombi vstopajo mirno, tako da zagotovijo varen vstop sebi in ostalim potnikom.
5. Prvi sedeži na avtobusu so rezervirani za učence z gibalnimi težavami ali poškodbami.
6. Za primerno vedenje na šolskih prevozih je odgovoren vsak učenec zase. Ob kršitvah odgovarja prevozniku (Izletnik). Šola je odgovorna za učence (dokler ima odobrenega spremljevalca na šolske prevoze) do vstopa na avtobus oz. kombi.
7. Učenec mora v avtobusu oz. kombiju upoštevati pravila obnašanja, paziti na red in čistočo. V primeru nastale škode zaradi malomarnosti je dolžan le - to prevozniku poravnati.
8. Zaradi varnosti je hoja v avtobusu med vožnjo prepovedana. Učenec mora sedeti na svojem sedežu, pripet z varnostnim pasom.
9. Prevoznik ni dolžan sprejeti v avtobus učenca, za katerega se zaradi njegovega vedenja lahko upravičeno domneva, da bo prevozniku onemogočal izvršiti njegove obveznosti do drugih potnikov (povzročanje nasilja, hrupa, nereda ...).

Prevoznik sme odstraniti iz avtobusa oz. kombija učenca, ki s svojim vedenjem nadleguje druge potnike in voznika ali ne spoštuje predpisov o javnem redu med vožnjo.

2.1.1.5. Prevoz s kombijem

V šolskem letu 2016/2017 je odobrenih pet voženj s kombijem.

1. KOMBI KOŠNICA-ANSKI VRH

KOMBI – Spodnja Košnica (Liboje): 6 učenci

KOMBI – Zgornja Košnica – Lisce (Anski vrh) : 9 učencev

2. KOMBI Tlačan-Polule (Zvodno-Tlačan): 11 učencev

3. KOMBI Pečovnik – plata (Celjska koča) : 6 učencev

4. KOMBI Lovska koča – Zg. Polule – Miklavški hrib: 18 učencev

Skupno število učencev, ki uporabljajo kombi prevoz je 50.

Seznama učencev, ki se vozijo s kombijem zaradi varovanja osebnih podatkov ne objavljamo na spletni strani.

3. Prometno varnostna ocena

Varni in nevarni deli šolske poti

Naslednje ugotovitve so rezultat ogleda situacije na terenu.

3.1. Avtobusna postajališča in šolska pot

Avtobusno postajališče Tremerje

Avtobusno postajališče ni označeno z ustreznim prometnim znakom, izogibališče za avtobus je le na eni strani ceste, manjkajo talne označbe. Do postajališča ne vodijo pešceve površine.

Avtobusno postajališče Tremerje ob magistralni cesti Celje - Laško

Avtobusno postajališče je urejeno na obeh straneh ceste. Do njega delno vodijo pešceve površine.

Avtobusno postajališče Košnica - spodaj

Postajališče je delno urejeno, ni izogibališča, manjkajo talne označbe.

Do njega ne vodijo peščeve površine. Cesta je ozka. Pozimi v mraku je vidljivost slabša.

Avtobusno postajališče Košnica - sredina

Postajališče je delno urejeno, ni izogibališča, manjkajo talne označbe.

Do njega ne vodijo peščeve površine.

Avtobusno postajališče Košnica - bistro

Avtobusno postajališče ni označeno z ustreznim prometnim znakom, manjkajo talne označbe.

Do njega ne vodijo peščeve površine.

Avtobusno postajališče Selce

Avtobusno postajališče je urejeno.

Do njega vodijo peščne površine.

V Popovičevi ulici so urejene peščne površine, ki vodijo do avtobusnega postajališča.

Avtobusno postajališče je urejeno na obeh straneh.

Avtobusno postajališče Cesta na grad

Avtobusno postajališče ni označeno s prometnim znakom, ni izogibališča za avtobus, manjkajo talne označbe.

Postavljen je znak Otroci na cesti in talna označba.

Do njega ne vodijo peščeve površine.

Avtobusno postajališče Skalna klet -na hribu

Avtobusno postajališče je označeno s prometnim znakom in talnimi označbami. Ni izogibališča. Do njega le delno vodijo peščeve površine.

Avtobusno postajališče Skalna klet

Avtobusno postajališče je označeno s prometnim znakom. Ni izogibališča in talnih označb. Do njega delno vodijo peščeve površine.

Avtobusno postajališče Zagrad - končna postaja

Avtobusno postajališče ni označeno s prometnim znakom, je pa narejeno izogibališče in talne označbe.

Do njega ne vodijo pešceve površine.

Avtobusno postajališče Zagrad - trgovina

Avtobusno postajališče ni označeno s prometnim znakom, izogibališče za avtobus je le na eni strani ceste, manjkajo talne označbe.

Do njega le delno vodijo pešceve površine.

Avtobusno postajališče Zagrad - Žična

Avtobusno postajališče ni označeno s prometnim znakom, ni izogibališča za avtobus. Do njega delno vodijo pešceve površine.

Avtobusno postajališče Zagrad - gostilna

Avtobusno postajališče je urejeno na obeh straneh.

Do njega delno vodijo peščeve površine

Avtobusno postajališče Pod gradom most

Avtobusno postajališče je urejeno na obeh straneh.

Do njega delno vodijo peščeve površine.

3.2. Postajališča kombija in šolska pot

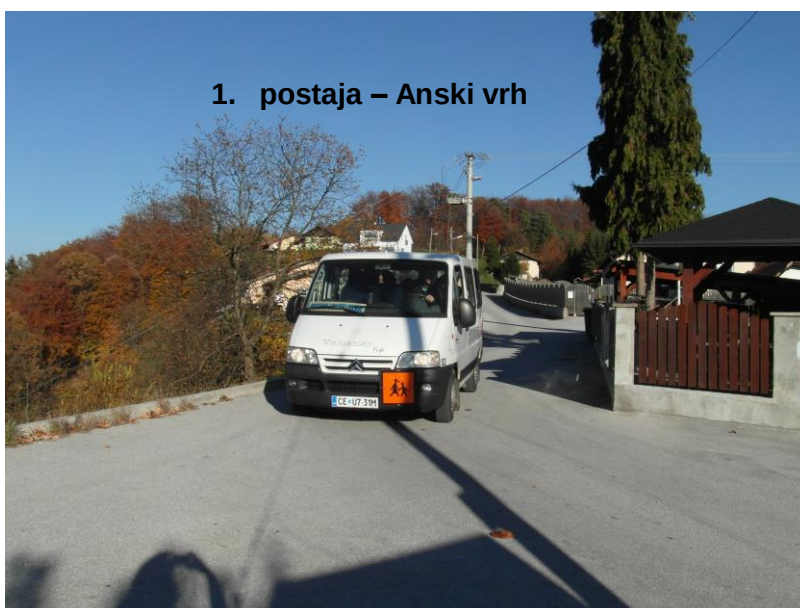

Šolska avtobusna postaja

1. KOMBI – Zgornja Košnica – Lisce (Anski vrh) : 7 učencev

Pot je ozka in nevarna, zato so postajališča prilagojena tako, da imajo učenci čim krajšo pot od doma do vozila. Kombi ustavlja ob hišah, kjer stanujejo učenci. Če ni izogibališča, prižge vse štiri smerokaze in ustavi na cestišču.

Cesta ni prometna,
kombi ustavi tako,
da učenci varno
vstopajo in izstopajo.
Do hiše imajo le nekaj
metrov poti.

2. postaja

Kombi ustavi na cestišču s prižganimi smerokazi. Učenci varno vstopijo in izstopijo. Do hiše prehodijo le nekaj metrov.

3. postaja – »Kragolnik«

Tudi tukaj ustavi kombi pred hišo in počaka, da učenci varno prečkajo cesto.

2. KOMBI – Spodnja Košnica (Liboje): 8 učencev

Kombi ustavi ob cesti, učenci varno vstopijo ali izstopijo. Do doma imajo kratko pot, ki ni prometna.

Kombi ustavi na izogibališču. Učenci varno vstopijo in izstopijo. Do hiše prehodijo le nekaj metrov.

Kombi ustavi na izogibališču pred hišo.

Kombi ustavi pred vhodom v hišo.

3. KOMBI Tlačan-Polule (Zvodno-Tlačan): 13 učencev

Začetna postaja je na parkirnem prostoru pred gradom.

Kombi začne vožnjo z začetna postaje pri gradu, nato pelje po Cesti na grad do Skalne kleti, mimo Podgorja Zvodnega. Na drugi postaji pri kapelci se obrne in odpelje nazaj do šole.

Pot je ozka in nevarna, zato so postajališča prilagojena tako, da imajo učenci čim krajšo pot do vozila.

5. postaja

4. KOMBI Pečovnik – plata (Celjska koča) : 6 učencev

Začetna postaja NA PLATI.

4. postaja

Kombi začne vožnjo z začetna postaje NA PLATI. Učenci tukaj varno vstopijo in izstopijo.

Na drugi postaji pri Čater kombi ustavi ob robu vozišča, kjer učenci varno vstopijo in izstopijo.

Pot je ozka in nevarna, zato so postajališča prilagojena tako, da imajo učenci čim krajšo pot do vozila.

Na tretji postaji pri Čemažar kombi ustavi na izogibališču, tako da učenci varno vstopijo in izstopijo.

Zadnja postaja je pri Strašek, kjer ni možno ustaviti drugače kot na cesti. Ker je postajališče na ravnem delu, je kombi opazen, tako da lahko drugi udeleženci v prometu varno ustavijo in počakajo na vstop ali izstop učenca.

5. KOMBI Lovska koča – Zg. Polule – Miklavški hrib: 19 učencev

Pot je ozka in nevarna, zato so postajališča prilagojena tako, da imajo učenci čim krajšo pot od doma do vozila. Kombi ustavlja ob hišah, kjer stanujejo učenci. Če ni izogibališča, prižge vse štiri smerokaze in ustavi na cestišču pred hišo.

2. postaja

Učenci prehodijo še kratek del poti do doma ob cesti, ki sicer ni zelo prometna, vendar ob slabi vidljivosti nevarna.

3. postaja

Učenci imajo do doma le nekaj metrov.

4. postaja

Kombi ustavi na izogibališču pred hišo.

5. postaja

3.3. Povzetek

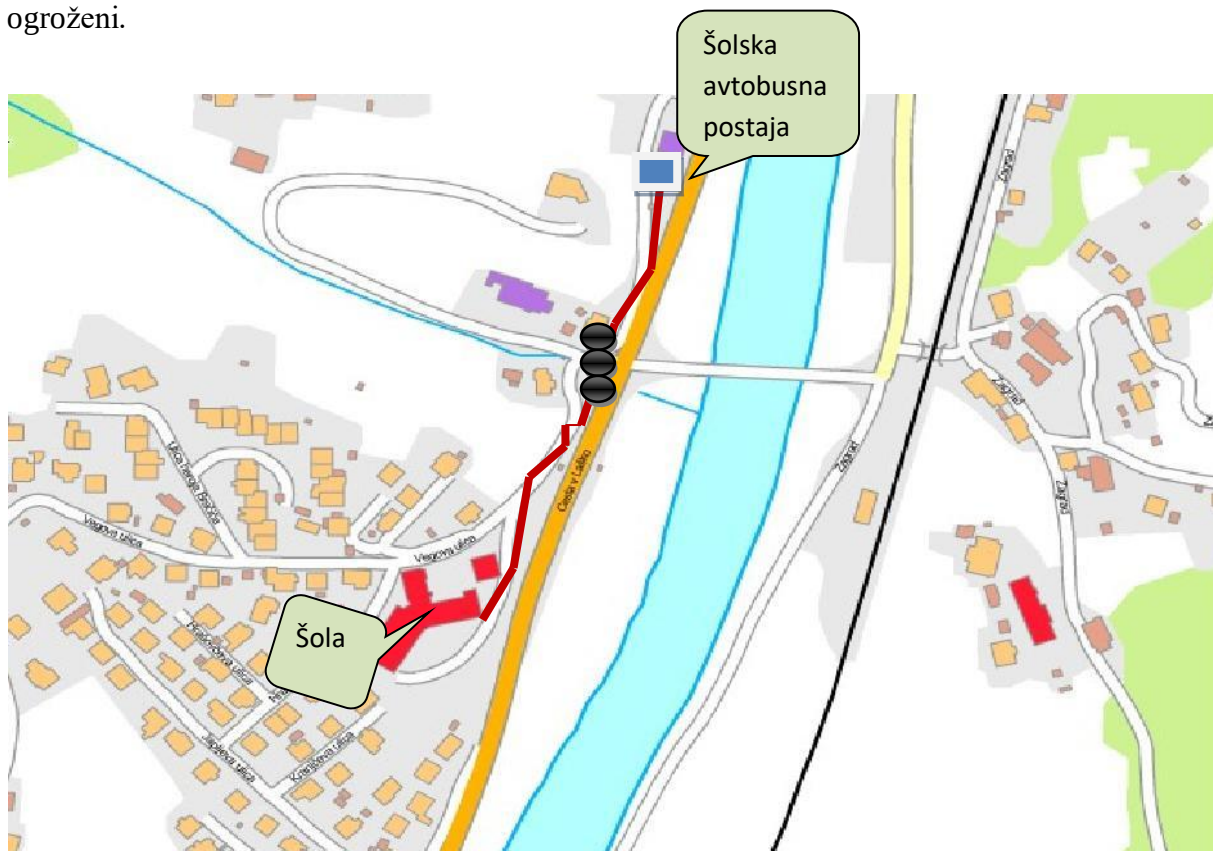
Od vseh avtobusnih postajališč je sedem ustrezno urejenih po prometno-varnostnih predpisih. Tri postajališča so delno urejena, pet postajališč ni ustrezno urejenih. Do postajališč v večini primerov ne vodijo ustrezne pešceve površine ali pa jih sploh ni. Cesta je pogosto ozka in zaradi ovinkov nepregledna. V mraku so nekateri predeli cest slabo osvetljeni, kar zmanjša vidljivost in varnost učencev. Vozniki pogosto prekoračijo hitrost.

Postajališča, kjer stoji kombi vozilo, so v bistvu izogibališča ob cesti, ponekod pa ustavi na cestišču pred hišo, kjer so učenci doma in prižge smerokaze, kar zagotavlja večjo varnost, kot da bi učenci morali hoditi po ozki, ovinkasti in slabo vidni cesti. Do postajališč ne vodijo pešceve površine, vendar se nahajajo v neposredni bližini domov učencev.

Ugotavljamo, da je varnost učencev - vozačev pogosto ogrožena.

3.4. Šolska pešpot

Učencem - pešcem posvečamo posebno pozornost, saj so zaradi nevarnosti na poti, pomanjkanju izkušenj in njihovi starosti značilnimi psihofizičnimi lastnostmi precej ogroženi.

Pešpot : avtobusna postaja – šola

Varna pot —

Nevarne točke ●

Vsi učenci vozači, ki prehodijo pot *šolska avtobusna postaja - šola* in učenci, ki prihajajo v šolo peš z Brega, mesta in Zagrada, prečkajo semaforizirano križišče na Polulah.

Po poti so ustrezne pešceve površine, križišče je semaforizirano, prehodi za pešce so označeni.

Vendar pa opozarjamo na posebno previdnost, kajti na regionalni cesti Celje-Laško poteka izredno gost promet, po njej vozijo težka tovorna vozila. Vozniki pogosto na tem delu prekoračijo hitrost ali pa ne upoštevajo svetlobnih signalov.

Po dolgoletnih prizadevanjih šole za varnost učencev na pešpoti od šolske avtobusne postaje do šole, je Direkcija za ceste v sodelovanju z Mestno občino Celje v šolskem letu 2017/2018 namestila varnostne stebričke ob cesti.

Za umiritev prometa poskrbi tudi merilnik hitrosti, ki ga je šolskem letu 2014/2015 kupila šola in je nameščen ob Cesti v Laško pred križiščem v smeri Celje.

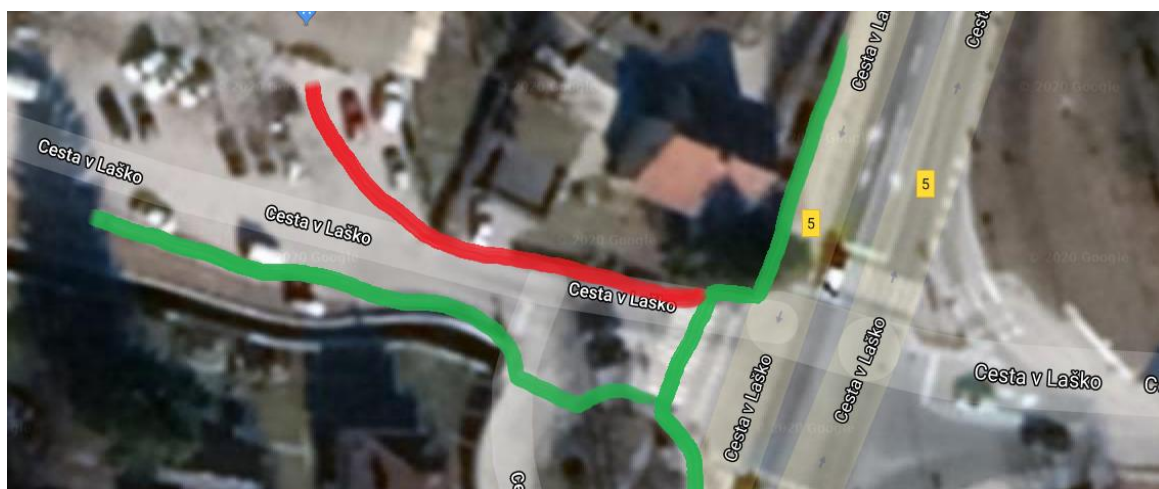

V letu 2017 so namestili merilnik hitrosti tudi na nasprotni strani v smeri Laško.

V šolskem letu 2019/2020 so postavili ob križišču v smeri trgovine, oziroma parkirišča pred trgovino pločnik in označili prehod za pešce- zebro. Učenci morajo obvezno na poti **trgovina** – **šola** in nazaj in tudi na poti **avtobusne postaja** – **trgovina** in nazaj prečkati cesto na prehodu za pešce in ne smejo hoditi ob robu ceste, kjer ni peščevih površin.

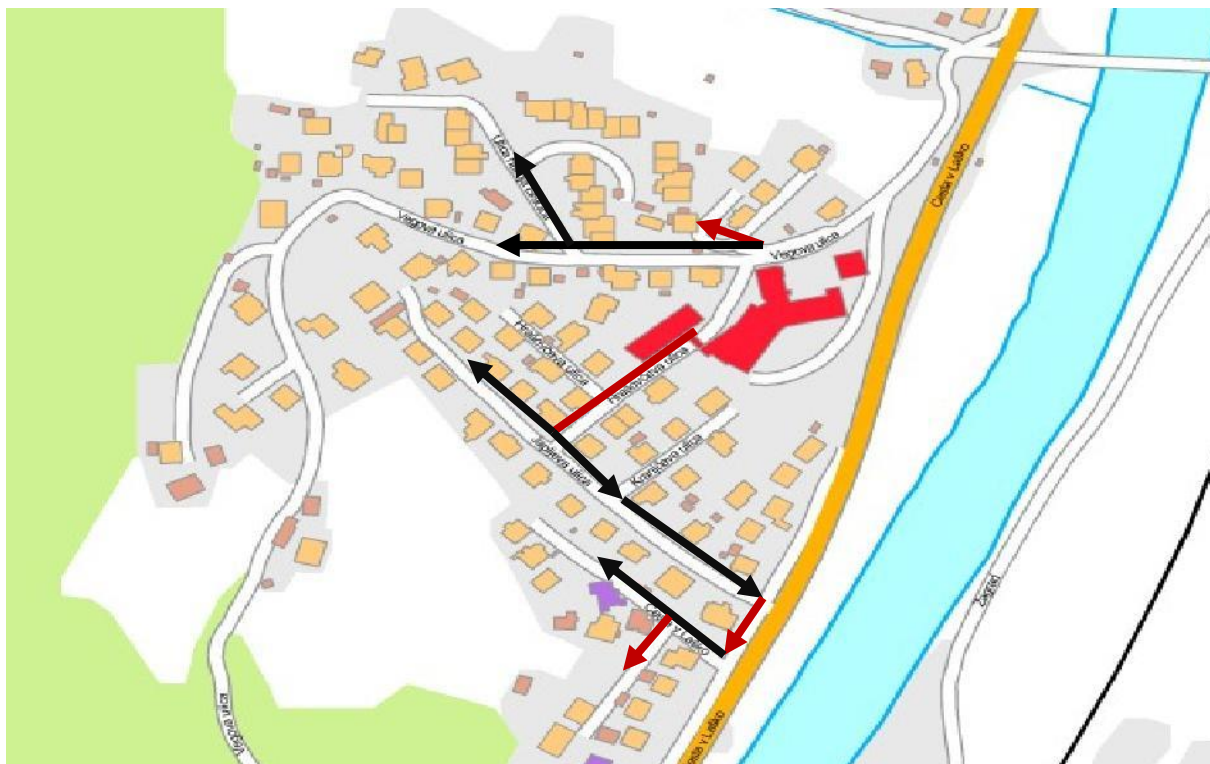

Varna pot:

Nevarna pot:

Učenci, ki pridejo v šolo s Polul (Hrašovčeva ulica, Ul. Heroja Bračiča, Vegova ulica ...) imajo kratko in malo prometno pot do šole, saj so to slepe ulice, ki peljejo do hiš. Ulice so ozke, peščevih površin v glavnem ni, zato je potrebna previdnost.

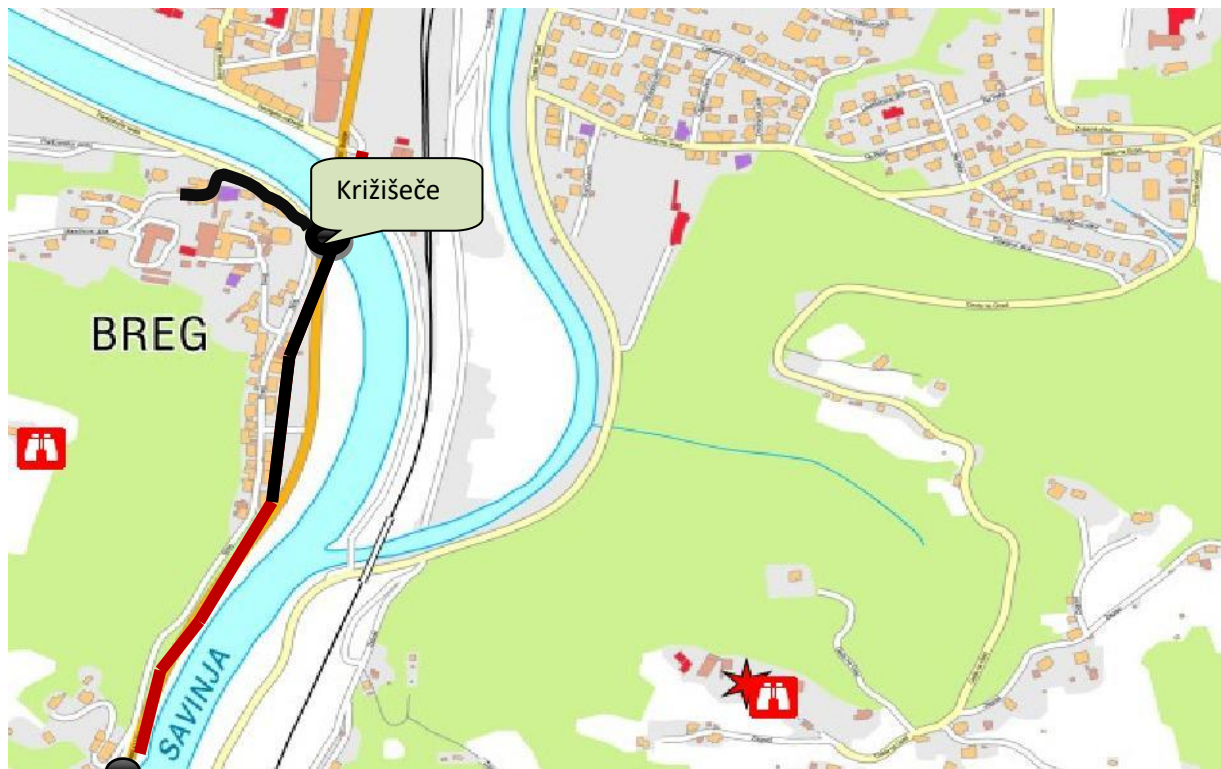
Pešpot Polule – šola

Varna pot →

Nevarna pot →

Učenci, ki prihajajo v šolo iz mesta in Brega, so prav tako izpostavljeni nevarnostim na neurejeni šolski poti. Pot je sicer opremljena s prehodi za pešce, na katerih pa je potrebna velika previdnost zaradi zmanjšane preglednosti (križišče Belej) in velike gostote prometa (Breg – pri mostu).

Pešpot : Breg – šola

Varna pot

Nevarna pot

Nevarne točke

Križišče - Belej

Križišče - most

Posebno nevaren je del poti na Bregu, kjer so avtomobili parkirani ob hišah in morajo učenci hoditi po cesti.

Nekaj učencev prihaja iz Maistrove ulice.

Tudi po tej poti ne vodijo peščeve površine, cesta je ozka.

Ob delu poti proti mostu je pločnik, vendar je pot na ovinku ozka in nepregledna, promet pa gost.

3.5. Povzetek ankete med starši

V mesecu oktobru 2015 smo ponovno izvedli anketiranje staršev o prometni varnosti na šolski poti. Anketne vprašalnike so dobili vsi starši. Prejeli smo izpolnjenih vprašalnikov. V tabeli so predstavljena mnenja staršev o nevarnih odsekih na šolski poti. Mnenj, ki so bila tako zapisana, da jih nismo znali prebrati, nismo mogli zapisati.

Kritične točke – kje?	Zakaj?	Število anketirancev, ki so tega mnenja
Avtobusno postajališče	Avtobusi in tovornjaki pri obračanju za bencinskim servisom vozijo zelo blizu pločnika ali z deli vozil segajo na pločnik, na katerem so čakajoči otroci. Učenci ne upoštevajo pravil in niso na mestu, kjer se čaka avtobus.	2
Pot od avtobusne postaje do šole. Križišče pred šolo (prehodi za pešce) Pot od križišča do stopnic (ob cesti Celje – Laško)	Otroci gredo včasih po cesti namesto po pločniku. Ni ovir za tovornjake. Ni označbe za šolsko pot. Pločnik je v primeru, da grdo trije otroci skupaj, zelo nevaren. Pločnik je tik ob zelo prometni cesti. Manjka ograja. Hitra (pogosto prehitra) vožnja vozil. Mnogo voznikov ne upošteva semaforja (spregledajo rdečo luč). Cesta je zelo prometna. Otroci se večkrat prerivajo. Možnost naleta oziroma izleta vozila s cestišča. Po hribu do šole ni pločnika.	14
Cesta od stopnic do	Starši, ki vozijo otroke v šolo, se gnetejo pred spodnjim vhodom v šolo. Ustavljajo vozila na	4

spodnjega dovoza v šolo	pločniku pred šolo. Zaradi nestrpnosti so večinoma prehitri in ogrožajo varnost otrok. Manjka ograja ob robu ceste. Nekateri starši bi najraje zapeljali v šolo. Slaba kultura nekaterih staršev, ki parkirajo vozila na površini za pešce pred vhodom v šolo.	
Prehod za pešce pri vstopu na polulski most iz smeri KS Pod gradom in v nasprotno smer	Zaradi neupoštevanja pravil (CCP): prehitra vožnja voznikov, nekateri vozniki ne upoštevajo pešcev na prehodu in ne ustavijo. Slabo postavljeni znaki, veliko voznikov ne ve, kdo ima prednost.	2
Prehod za pešce pri mostu čez Savinjo na Bregu	Nepregleden ovinek.	1
Spodnja Košnica: avtobusna postaja »pri križu«	Avtobus ustavi takoj za ovinkom na nasprotni strani postaje, namesto da bi jih odložil nazaj grede na avtobusni postaji. Tako učenci izstopijo na nevarno površino (robni, trava, gozd), kjer lahko padejo ali pa jih povozi avtomobil.	3
Pot v Zagrad	Ni pločnika vso pot.	1
Pot v Skalno klet	Ni pločnika.	4
Sotočje Voglajne in Savinje	Ponekod ozka cesta. Ni zaščitne ograje.	
Avtobusna postaja Zagrad (žična)	Ni postaja, ampak križišče. Avtobus čakajo na cesti. Otroci se lovijo po cesti. Ni prehoda za pešce.	5
Podvoz pri gasilskem domu	Ni pločnika, slaba preglednost, ni prehoda za pešce.	3
Postaja Skalna klet	Avtobusna postaja ni označena. Prehitra vožnja vozil.	1
Avtobusna postaja in križišče na levem bregu Savinje	Preslabo označen prehod.	1
Avtobusna postaja	Ni pločnika.	1

Zagrad (strelišče)		
Cesta Aljažev hrib – Polule	Na določenem odseku ceste ni pločnika.	1
Pločnik ob Teharski cesti nasproti naslova Teharska cesta 64	Pločnik je delno zagrajen, hiša se nevarno podira.	1
Nevarna je vsa pot, na vsakem koraku.	Na cestah je vedno več divjakov.	1
Pot iz Selc do prvega postajališča za šolski avtobus	Ni pločnika.	1
Selce – elektro postaja	Ni prehoda za pešce in ni pločnika.	1
Križišče Cesta na Grad – Teharska cesta, pri stadionu na Skalni kleti	Nevarnost nesreče zaradi neprilagojene hitrosti, nepregleden izvoz.	1
Stara Teharska cesta	Ni pločnika in kolesarske poti. Ni prehoda za pešce.	1
Pot na Breg (pri št. 4 in 6)	Zožitev pločnika, pločnik je zaseden s parkiranimi avtomobili, otroci morajo hoditi po ozki cesti.	1
Cesta na grad	Ni pločnika.	1
Poti do avtobusnih postaj v Zagradu	Ni pločnika, ni prehodov za pešce.	1
Cesta od avtobusne postaje na Popovičevi ulici mimo spodnjega dela pokopališča čez Podgorje do Zvodnega.	Ozka, nepregledna cesta, speljana v hrib, pozimi spolzka.	1

4. Skrb za prometno varnost

4.1. Dejavnosti šole za povečanje prometne varnosti

Na šoli skozi celo šolsko leto izvajamo številne dejavnosti za povečanje prometne varnosti učencev. Ciljni skupini delovanja sta učenci in starši.

- Skozi celo šolsko leto poteka vzgojno-izobraževalno delo z učenci v vseh razredih - s poudarkom v prvem triletju, pri katerem obravnavamo vsebine v zvezi s prometno varnostjo in usposabljam in vzgajamo učence za varno vključevanje v promet. Delo poteka v okviru pouka v skladu z učnim načrtom in ob drugih dejavnostih, kot so ekskurzije, športni dnevi, projektni dnevi, prometni krožek. Obravnavane vsebine : varna pot v šolo, pešec v prometu, kolesar v prometu, potnik v prometu.
- Starše seznanjamo v zvezi s prometno varnostjo na roditeljskih sestankih, govorilnih urah, na Svetu staršev, v Publikaciji šole.
- V mesecu septembru poteka spremljanje učencev - vozačev na avtobusno postajo, seznanjeni se jih s šolsko potjo, nevarnostmi na njej, pravilnemu obnašanju pri hoji, čakanju na avtobus, vstopanju in sestopanju na/z avtobusa, o redu in pravilih obnašanja na avtobusu, o hoji po poti do doma, nošenju rutic, kresničk... Poseben poudarek namenimo izobraževanju in vzgoji v prvem triletju.
- Šolska prometna služba - učenci v začetku šolskega leta sodelujejo v varovanju in usmerjanju učencev pri hoji po šolski poti.
- V začetku šolskega leta v sodelovanju s policisti izvedemo učne ure.
- V okviru mednarodnega tedna mobilnosti (dan brez avtomobila) sodelujemo v organiziranih dejavnostih (tek prijateljstva imenovan *Celjska milja*), v šoli organiziramo dejavnosti, k sodelovanju povabimo starše.
- Sodelujemo v akciji BODI preVIDEN, v okviru katere prvim, drugim, tretjim in četrtim razredom razdelimo plakate in koledarje s prometno-varnostno vsebino, učenci četrtih razredov pa pišejo pisma in razglednice s prometno vsebino starejšim občanom.

- Učence petega razreda se pri prometni kolesarski dejavnosti pripravljajo na teoretični in praktični del kolesarskega izpita, ki ga opravljajo v mesecu juniju. Pri praktični vožnji sodelujejo policisti s Policijske postaje Celje in inštruktorji z ZŠAM-a Celje.
- Sodelujemo v preventivnih akcijah, kot so Otrok- policist za en dan, S ceste prometni znak se mi smeji, pomembne stvari mi govori!«, Varnostni pas – vez z življenjem, Bistro glavo varuje čelada, Policist Leon svetuje in drugih, v okviru katerih sodelujemo pri raznih organiziranih dejavnostih, izvajamo pogovore na posamezne teme in ustvarjamo likovne izdelke.
- Učenci tretjih razredov obiščejo Policijsko postajo, kjer se seznanijo z delom policistov, ogledajo si policijsko postajo, opremo...
- V sodelovanju s podjetjem Berlec – Com d.o.o. izvajamo program JUMICAR, ki zajema teoretični del, v katerem poučijo učence o vedenju ter pravilih v cestnem prometu. in praktični del, v katerem se učenci na poligonu preizkusijo v vožnji z avtomobilčki.
- Skrbimo za urejene in varne prometne površine v okolici šole, kolikor je v naši moči in pristoynosti, iščemo možne izboljšave, vzpostavljamo strategije, kako zadeve izboljšati, o pomanjkljivostih obveščamo odgovorne službe.
- Pri izvajanju prometno-varnostnega programa redno sodelujemo s Svetom za preventivo in vzgojo v cestnem prometu Republike Slovenije, oddelkom za okolje in prostor MOC Celje, Inštitutom za varovanje zdravja Republike Slovenije, ZŠAM Celje, Policijsko postajo Celje in Izletnikom Celje.

Tako smo po opravljeni analizi ankete fotografirali pogosto izpostavljene nevarne točke v Skalni kleti in obvestili SPV Celje. Predstavniki občine so opravili v mesecu avgustu 2016 ogled tega dela poti.

Načrt šolskih poti smo poslali SPV-ju v pregled.

- Preko razpisa JAVNA DELA 2017 Zavoda Republike Slovenije omogočamo zaposlitev delavcu – informatorju, ki spremlja učence na šolsko avtobusno postajo in skrbi za varnost učencev na šolski avtobusni postaji.
- V mesecu avgustu 2018 so sanirali cesto v Vegovi ulici do šole.
- Po dolgoletnih prizadevanjih za varnost učencev na pešpoti od šolske avtobusne postaje do šole, je Direkcija za ceste v sodelovanju z Mestno občino Celje v šolskem letu 2017/2018 namestila varnostne stebričke ob cesti.

- V decembru 2018 smo na MOC Celje ponovno podali pobudo za ureditev pešpoti do šolske avtobusne postaje in ureditev »hišice« na šolski avtobusni postaji in terena okoli nje, ki se pogreza.

4.2. Kolesarska dejavnost in izpit

VZGOJNO-IZOBRAŽEVALNI CILJI IN NALOGE

Učenci v prometnem krožku :

- pridobijo spretnosti, znanja in pravilne presoje za varno vožnjo s kolesom,
- se naučijo pravilno ravnati v prometu, v skladu s predpisi in glede na razmere na cestišču,
- poznajo se stavne dele kolesa, namen in delovanje sestavnih delov, obvezno opremo kolesa in znajo pravilno vzdrževati kolo,
- se vzgojijo za kulturno in humano sodelovanje v cestnem prometu, znajo varovati sebe in druge udeležence v prometu,
- se usposobijo za zdravo in koristno preživljanje prostega časa, za krepitev telesnih sposobnosti in aktiven odnos do varstva narave.

VZGOJNO-IZOBRAŽEVALNE VSEBINE

1. TEORETIČNO USPOSABLJANJE Izvaja se v okviru učnih vsebin pri pouku v 3., 4. in 5. razredu	
▪ Varo kolo	- obvezna oprema kolesa in kolesarja (krmilo, zavore, luči, odsevniki, zvonec, kolesarska čelada) - sestavni deli kolesa
▪ Prometni znaki	- znaki za nevarnost (naziv, vrsta, oblika in

	bistvo nevarnosti) - znaki izrecnih odredb (prepovedi, obveznosti, omejitve), zlasti tisti, ki zadevajo pešce in kolesarje - znaki obveščanja, pomembni za ravnanje in varnost kolesarjev in pešcev - svetlobni prometni znaki (semafor za vozila, za kolesarje in pešce) - označbe na cestišču (polna, dvojna, prekinjena črta) - znaki, ki jih udeležencem v prometu dajejo pooblašcene osebe
▪ Vožnja s kolesom	- vključevanje s kolesom v promet - obrambna vožnja - vožnja s kolesom po cestišču, kjer so tudi druga vozila, vožnja po enosmerni in dvosmerni kolesarski stezi, pasu, poti) - odnos med kolesarji, pešci in vozniki drugih vozil (prehod za pešce, steza za pešce, kolesarska steza) - upoštevanje prometnih znakov, ki urejajo odnose kolesarjev z drugimi uporabniki cestnih površin
▪ Upoštevanje pravil	- desno pravilo - pravilo srečanja - prednost vozil iz nasprotne smeri (zoženje ceste, delo na cesti) - prednost ob upoštevanju prometnih znakov - upoštevanje znakov pooblaščenih oseb
▪ Mimovožnja	- vožnja po desni strani cestišča - vožnja po kolesarski stezi

	- ravnanje pred mimovožnjo in mimovožnja - nakazovanje smeri
▪ Prehitevanje	- ravnanje pred prehitevanjem - ravnanje med prehitevanjem - ravnanje pri prehitevanju - prepoved prehitevanja
▪ Zavijanje v desno	- zavijanje na cestišču, kjer je promet posebej urejen s svetlobnimi prometnimi znaki - zavijanje pri prehodu za pešce - zavijanje, kjer promet ni posebej urejen s svetlobnimi prometnimi znaki - zavijanje v križišču s kolesarsko stezo in v križišču brez kolesarske steze
▪ Zavijanje v levo	- pogled pred zavijanjem nakazovanje zavijanja, razvrščanje v križišču, pozornost na udeležence, ki imajo prednost - nadaljevanje vožnje po opravljenem zavijanju, pozornost do pešcev - zavijanje v križišču s kolesarsko stezo in v križišču brez kolesarske steze
▪ Ravnanje kolesarja pri prehodu čez železniško progo	- ravnanje kolesarja na prehodu z zapornicami in polzapornicami - ravnanje kolesarja na prehodu brez zapornic (Andrejev križ, zvočni in svetlobni signali)
▪ Prometne situacije	- opazovanje in analiza prometnih situacij - analiza nevarnih mest za kolesarje na cestah v šolskem okolišu

2. PRAKTIČNO USPOSABLJANJE

Usposabljanje na šolskem igrišču

• Preventivni pregled koles, da učenci do naslednje vožnje odpravijo pomanjkljivosti	
▪ Razvijanje spretnosti za vožnjo kolesa	- preverjanje tehnične brezhibnosti kolesa - vožnja med črtami (obvladovanje ravnotežja in smeri vožnje) - vožnja po krogu - vožnja po osmici (brez dotika nog s tlemi) - vožnja skozi vrata (med postavljenimi stožci, brez dotika) - slalom med stožci (brez dotika tal z nogami) - uporaba zvonca med vožnjo - zaviranje s kolesom, reakcijski čas in pot zaviranja - preizkus zavorne poti na različnih površinah
▪ Vaje za varno vključevanje s kolesom v promet	- parkiranje kolesa - vstop na kolo - pričetek vožnje - vožnja naravnost - ustavljanje kolesa - sestop s kolesa - vožnja z eno roko na krmilu (menjaje) - nakazovanje smeri z roko (v levo in desno) - pogled med vožnjo na levo, v desno, nazaj - izogibanje in ustavljanje pred pešci
▪ Vožnja s kolesom na prometnem poligonu	- vožnja kolesa v skladu s prometnimi znaki in predpisi - vožnja skozi križišče s prometnim policistom - mimovožnja in postopki pred mimovožnjo, naloge po mimovožnji

	- prehitevanje - zavijanje v desno - zavijanje v levo - zavijanje v levo v križišču s prednostno cesto in znakom »ustavi«
Praktična vožnja na poligonu Ljubečna (1. del izpita) (izvaja se v okviru tehniškega dne v mesecu maju) Učenec mora pri kolesarskem izpitu pokazati: ▪ da pozna in razume za kolesarja pomembne prometne znake in pravila v cestnem prometu ▪ da ima primerno razvite praktične sposobnosti za varno vožnjo s kolesom v prometu ▪ da razume zveze med dogajanjem na cesti in predpisi, ki urejajo odnose med udeleženci v prometu ▪ da zna pravilno presoditi možnosti in omejitve kolesarja v prometu Učenec prejme kolesarsko izkaznico, ki je šola še ne podpiše, podpišejo jo starši in s tem dajo dovoljenje, da lahko vozi s kolesom v prometu z učiteljem mentorjem.	
Praktična vožnja v prometu V skupinah po 5 učencev izvedemo ure praktične vožnje v prometu v okolici šole. (v sodelovanju s SPV Celje, ZŠAM Celje in Policijo)	
Ocenjevanje teoretičnega znanja - z vprašalnikom na zgoščenki S kolesom v šolo.	
Ocenjevanje praktične usposobljenosti - izpit Praktična vožnja v okolici šole (v sodelovanju s SPV Celje, ZŠAM Celje in Policijo.) Ob tem ocenimo njihovo znanje in podpišemo kolesarske izkaznice.	

4.3. Otroci v prometu – zbrana pravila varnosti

"Otroci morajo biti kot udeleženci v cestnem prometu deležni posebne pozornosti in pomoči vseh drugih udeležencev."

"Kadar so udeleženci v cestnem prometu otroci, starejši ljudje, slepi, invalidi in druge osebe, ki niso v celoti sposobni za samostojno udeležbo v cestnem prometu, je voznik motornega vozila dolžan nanje posebno paziti in jim, če zakon tako predpisuje, tudi pomagati."

Zakon o varnosti cestnega prometa zgoraj navedeni načeli določa kot izhodišče za varstvo otrok v cestnem prometu. Glede na to, da otroci predstavljajo šibkejši udeleženci v prometu, bi določili morali imeti pred očmi ves čas. Za zagotavljanje varnosti otrok v prometu je pomembna tako njihova vzgoja kot tudi vzgoja oziroma pravila za ravnanje drugih udeležencev v prometu ob srečanju z najmlajšimi na cesti. Število prometnih nesreč, v katerih so udeleženi otroci, jasno kaže na stopnjo družbene in individualne "prometne kulture". Glede na to, da je slednja, skladno z dejanskim stanjem v prometu, še vedno na zaskrbljujoči ravni, so še zlasti pomembna pravila, ki naj bi udeležence v prometu prisilila k ustreznemu ravnanju, k dvigu "prometne kulture" ter zmanjšanju števila prometnih nesreč.

Kaj torej z namenom varstva otrok v cestnem prometu določa zakonodaja?

Zakonodaja

Zakon o varnosti cestnega prometa določa, da smejo otroci v prometu samostojno sodelovati šele, ko so se starši, posvojitelji, skrbniki ali rejniki prepričali, da so otroci sposobni razumeti nevarnost v prometu ter da so seznanjeni s prometnimi razmerami na prometnih površinah, kjer se srečujejo s prometom. Na poti v vrtec, v prvi razred osnovne šole ter domov, morajo imeti otroci spremstvo, pri čemer je spremljevalec lahko tudi otrok med 10. in 14. letom starosti, če to dovolijo otrokovi starši. Spremstvo otrok do sedmega leta v šolo ni potrebno v območju umirjenega prometa, če tako dovolijo starši, posvojitelji, skrbniki ali rejniki.

Če otroci kršijo pravila (zakonske določbe) o varnosti cestnega prometa, policisti o tem lahko obvestijo njihove starše, posvojitelje ali skrbnike.

V primeru otrokove ali mladoletnikove kršitve predpisov o varnosti cestnega prometa, nastale kot posledica opustitve dolžne skrbi ali nadzorstva njegovih staršev, se z denarno

kaznijo, ki je predpisana za storjeni prekršek, kaznujejo njegovi starši. Slednje predstavlja še razlog več, da starši ustrezno nadzorujejo vedenje svojih otrok v prometu, še zlasti pa, da jim ne dovolijo, dopustijo ali omogočijo rabe motornega vozila v nasprotju s predpisi o varnosti cestnega prometa.

Česa moramo naučiti otroke v vlogi pešcev?

Zdi se nam, da pravila, ki urejajo ravnanje pešcev v cestnem prometu, poznamo, vendar očitne in pogosto celo usodne posledice njihovega nespoštovanja kažejo, da ni povsem tako. Če pravil ne poznamo oziroma spoštujemo odrasli, kako naj to pričakujemo od otrok, ki se v prometu v vlogi pešcev najpogosteje pojavljajo?

Za varnost oziroma preprečevanje nesreč v prometu je izredno pomembna opaznost oziroma vidljivost, zato morajo otroci ponoči in ob zmanjšani vidljivosti med hojo po cesti nositi na vidnem mestu predpisan odsevník, otroci, ki obiskujejo malo šolo in prvi razred, pa na poti v vrtec oziroma šolo in iz nje(ga) odsevník, okoli vratu pa rumeno rutico.

Prvo in osnovno pravilo predstavlja obveznost pešcev, da morajo praviloma uporabljati prometne površine, namenjene hoji pešcev. Če na vozišču ali ob njem ni označenega pasu za pešce, pešpoti ali pločnika, obstoji pa kolesarska steza ali steza, lahko hodimo po njej, vendar tako, da ne oviramo kolesarjev ali voznikov koles s pomožnim motorjem. Že iz navedenega je jasno, da praviloma ne smemo hoditi po vozišču ali se na njem zadrževati, prav tako pa nanj ne smemo nenadoma stopiti. Kaj storiti, kje hoditi, če pešpoti, pločnika ali kolesarske steze ni? V tem primeru moramo hoditi ob levem robu vozišča v smeri hoje ter lahko uporabljamo največ en meter vozišča, merjeno od roba vozišča. Le izjemoma, če je to za nas varneje - v primeru nepreglednega ovinka, prepada, plazu itd., lahko za hojo uporabljamo desno stran vozišča v smeri hoje. Pešci, ki zunaj naselja ali v neosvetljenem naselju hodijo ponoči po vozišču ali tik ob njem, kjer ni označene pešpoti, morajo na strani, ki je obrnjena proti vozišču, nositi belo luč ali odsevník bele barve. V primeru odsotnosti pešpoti, pločnika ali kolesarske steze, so pravila hoje za organizirano skupino pešcev oziroma pešca, ki potiska enosledno vozilo, ročni voziček ali drugo prevozno sredstvo, drugačna. Hoditi morajo ob desnem robu vozišča v smeri hoje, pešec, ki ob sebi potiska enosledno vozilo, pa mora tega voditi na svoji levi strani. Organizirana skupina pešcev, ki hodi ponoči zunaj naselja ali v neosvetljenem naselju po vozišču, mora uporabljati na začetku skupine belo, na koncu pa rdečo luč, ročni vozički, ki jih pešci vlečejo ali potiskajo, pa morajo biti ponoči in v pogojih zmanjšane vidljivosti opremljeni z najmanj eno belo lučjo, ki je pritrjena na levi strani ter vidna od spredaj in zadaj. Ne glede na navedene izjeme dovoljene hoje po cesti, pa je hoja po vozišču avtoceste ali ceste, rezervirane za motorna vozila, prepovedana!

Vozišče in kolesarsko stezo moramo prečkati na prehodu za pešce, če je ta od nas oddaljen manj kot 100 metrov. Vozišča izven prehoda za pešce ne smemo prečkati, kadar sta smerni vozišči fizično ločeni ali ju loči neprekinjena črta. Pa še to: Vozišče moramo prečkati brez ustavljanja in po najkrajši poti, preden nanj stopimo, pa se moramo prepričati, če lahko to storimo varno.

Voznikom in drugim udeležencem v prometu pa še opozorilo, da morajo na prehodih za pešce, kjer ni svetlobnih prometnih znakov ali policista, ki bi urejal promet, pešcem omogočiti varno prečkanje vozišča, če so ti že na prehodu ali dajejo znak, da želijo prečkati vozišče. Prehodu za pešce se je potrebno približevati s tako hitrostjo, da se vozilo lahko v primeru prečkanja pešcev pravočasno ustavi. Na prehodu za pešce ter do 5 metrov pred prehodom, na kolesarski stezi, kolesarski poti, pločniku, pešpoti, kolesarskem pasu, na označenem avtobusnem postajališču na vozišču ali manj kot 15 metrov od njega itd., ustavitev in parkiranje ni dovoljeno!

V območju umirjenega prometa (del ceste, cesta v naselju ali del naselja, ki ga določi pristojni organ) imajo prednost pešci, vozniki pa morajo biti še posebno pozorni na otroke, ki jim je igra v tem območju dovoljena.

V območju, ki je določeno kot območje za pešce in je predvsem tem tudi namenjeno, se lahko vozijo tudi kolesarji in uporabniki posebnih prevoznih sredstev (glej spodaj), vendar ne smejo ovirati ali ogrožati prometa pešcev.

Pravilo, da je mimo ustavljenega vozila, namenjenega javnemu prevozu oseb, potrebno voziti tako, da je zagotovljena varnost pešcev v bližini takega vozila, če potniki vstopajo ali izstopajo, pa z zmanjšano hitrostjo in še posebno previdno, je še strožje določeno za primer prevoza otrok. Mimo ustavljenega vozila, ki je posebej označeno za prevoz otrok, ima vključene vse štiri smerne kazalce ter stoji na postajališču, je voznik dolžan voziti z zmanjšano hitrostjo in posebej previdno, po potrebi pa vozilo tudi ustaviti. Kadar pa se tovrstno vozilo, z vključenimi štirimi smernimi kazalci, ker otroci vstopajo in izstopajo, na vozišču ustavi, vožnja mimo ni dovoljena!

Posebna prevozna sredstva

Ob množici različnih pripomočkov, še zlasti ob popularni vožnji z rolerji in skiroji, je zaradi množičnih kršitev predpisov, nejasnosti ter posledičnega ogrožanja varnosti, potrebno poudariti nekaj pravil za njihovo uporabo. Njihovo upoštevanje je nujno tako zaradi varnosti njihovih uporabnikov, pešcev, ki teh pripomočkov ne uporabljajo, kot drugih udeležencev v prometu oziroma voznikov. Za posebna prevozna sredstva štejejo otroška prevozna sredstva, bolniški vozički, športni pripomočki ter naprave, ki omogočajo hitrejšo gibanje od hoje pešca,

kot na primer skiro, kotalke, rolke, smuči, sanke, otroško kolo, motorne sani ipd., ki pa se ne štejejo za vozila in se lahko uporabljajo le tam, kjer je dovoljena hoja pešcev. Osebe, ki tovrstna posebna prevozna sredstva uporabljajo, se štejejo za pešce, zato ne smejo preseči hitrosti, s katero se premikajo pešci, za njihov promet pa se smiselno uporabljajo pravila, ki veljajo za pešce. V primeru kršitve navedenih pravil je za kršitelja predpisana denarna kazen 10.000 tolarjev.

Varnost otrok med vožnjo (Otroci in prevozna sredstva)

Otroci v cestnem prometu niso udeleženi le kot pešci, temveč tudi kot kolesarji, kot vozniki oziroma sopotniki na kolesih s pomožnim motorjem, kolesih z motorjem, motornih kolesih, kot potniki v motornih vozilih itd., pri čemer je, zaradi hitrosti, zagotavljanje njihove varnosti izjemno pomembno. Glede na to, da smo prav starši oziroma odrasli tisti, ki otrokom zagotavljamo različna prevozna sredstva oziroma jih prevažamo, si pogledjmo nekaj pravil, ki jih (skupaj z otroki) vse preveč pogosto kršimo.

Otrok na kolesu

(ter kolesu s pomožnim motorjem)

Na kolesu se lahko otroka do osmih let starosti prevaža le, če je na kolesu pritrjen poseben sedež za otroka in je kolo dodatno opremljeno s stopalkami za noge, ki morajo biti prilagojene velikosti otroka. Sedež za otroka mora ustrezati otrokovi velikosti, biti trdno povezan s kolesom, nameščen pa mora biti tako, da ne ovira voznika, ne zmanjšuje preglednosti in gibljivosti ter da onemogoča morebitne poškodbe otroka. Na kolesu in kolesu s pomožnim motorjem, lahko otroka, mlajšega od osmih let, vozi le polnoletna oseba. Otroka, starejšega od osmih let, se lahko prevaža le na kolesu posebne konstrukcije, ki omogoča varno vožnjo. Če je kolesu dodano priklopno vozilo, se na njem osebe ne smejo prevažati.

Do 6. leta lahko otrok vozi kolo le na pešpoti ali v območju umirjenega prometa. Otrok od 6. do 8. leta starosti ter otrok do 14. leta, ki nima opravljenega kolesarskega izpita, lahko v cestnem prometu vozi kolo le v spremstvu polnoletne osebe. Pravico samostojne vožnje kolesa v cestnem prometu ima otrok, star najmanj 8 let, ki ima pri sebi kolesarsko izkaznico (ki jo dobi po opravljenem kolesarskem izpitu v osnovni šoli), ter oseba, starejša od 14 let. (Kolo s pomožnim motorjem lahko v cestnem prometu vozi otrok od 12. do 14. leta starosti, ki ima pri sebi kolesarsko izkaznico ter oseba, starejša od 14 let.) Starostni pogoji za

pridobitev pravice voziti kolo in kolo s pomožnim motorjem izpolni otrok z nastopom koledarskega leta, v katerem dopolni predpisano starost.

Kolesarji morajo uporabljati kolesarski pas, kolesarsko stezo ali kolesarsko pot. Kjer teh ni, lahko vozijo po vozišču ceste, če prometna signalizacija tega izrecno ne prepoveduje. Pri tem moramo voziti čim bližje desnemu robu vozišča, vendar pri tem ne smemo zavzeti več kot en meter od roba vozišča. Če vozimo v skupini, moramo voziti drug za drugim. Kljub temu, da bi to moralo biti samoumevno, je med vožnjo s kolesom posebej prepovedano spuščanje krmila kolesa iz rok; dvigovanje nog s pedal; vodenje, vlečenje ali potiskanje drugih vozil; pustiti se vleči ali potiskati; vožnja predmetov, ki nas pri vožnji ovirajo ter z zgoraj navedenimi pravili neskladna vožnja drugih oseb. Voznik kolesa mora ponoči in ob zmanjšani vidljivosti uporabljati predpisane luči.

Otroci, mlajši od 14 let, ki vozijo kolo oziroma kolo s pomožnim motorjem, morajo imeti med vožnjo na glavi pripeto kolesarsko zaščitno čelado ali homologirano zaščitno čelado. Enako velja za od 14 let mlajše potnike na kolesu oziroma kolesu s pomožnim motorjem.

Otroci – potniki v osebnem avtomobilu

V osebnih avtomobilih se otroci lahko vozijo le v njihovi starosti primerno zavarovanih ležiščih, homologiranih otroških varnostnih sedežih ali s homologiranimi pripomočki, ki omogočajo uporabo običajnih varnostnih pasov. Ležišča ali sedeži so lahko v skladu z navodili proizvajalca pripeti na prvem ali zadnjem sedežu, medtem ko v osebnih avtomobilih, v katerih zaradi konstrukcijskih lastnosti otroka v skladu z zgoraj navedenim ni mogoče zavarovati, otroci do 12. leta starosti lahko sedijo le na zadnjih sedežih. Z varnostnimi pasovi morajo biti med vožnjo pripeti voznik in potniki na vseh sedežih, kjer so vgrajeni varnostni pasovi (izjema so osebe, ki z zdravniškim spričevalom dokažejo, da varnostnega pasu ne morejo uporabljati)!

Na motornem kolesu je dovoljeno voziti le osebo, starejšo od 12 let. Za to je potreben poseben sedež, namenjen prevozu potnika, tako da med vožnjo drži noge na posebnih stopalkah, potnike pa se lahko prevaža tudi v stranski prikolici. Na kolesu z motorjem lahko otroka, mlajšega od osmih let, vozi le polnoletna oseba. Voznik in potnik na motornem kolesu in kolesu z motorjem morata med vožnjo nositi na glavi pripeto homologirano zaščitno čelado. Z motornim kolesom (ter s kolesom z motorjem) se lahko vozimo le po cestah, namenjenih prometu motornih vozil. Za vožnjo motornega kolesa je poleg drugih

pogojev potrebno veljavno vozniško dovoljenje kategorije A ter dopolnjena predpisana starost (16 let za vozila kategorije A do 125 ccm in največ 11 kW), za kolesa z motorjem pa vozniško dovoljenje kategorije H ter starost 14 let.

Spoštovanje cestno prometnih predpisov je namenjeno izognitvi oziroma vsaj zmanjšanju števila prometnih nezgod ter njihovih posledic. Toda kaj, če do nezgode pride? Glede na to, da smo o pravicah otrok v zdravstvu govorili že v prejšnji številki (Moj otrok št. 24), se osredotočimo na zahteve iz naslova zavarovanja oziroma na povrnitev škode, ki pripada oškodovancu v prometni nesreči:

Zavarovanje potnikov v javnem prometu proti posledicam nesreče

Skladno z zakonom o obveznih zavarovanjih v prometu, morajo lastniki vozil, ki se uporabljajo za prevoz potnikov v javnem prometu (avtobusi, s katerimi se opravlja javni prevoz v domačem in mednarodnem linijskem ali izvenlinijskem-prostem prometu; avtobusi, s katerimi se opravlja prevoz na delo in z dela; avtobusi turističnih organizacij za prevoz turistov itd.), skleniti pogodbo o zavarovanju potnikov v javnem prometu proti posledicam nesreče. Za potnika v javnem prometu šteje oseba, ki potuje v enem izmed prevoznih sredstev javnega prevoza, ne glede na to, ali ima veljavno vozovnico ali ne, ter oseba s pravico do brezplačne vožnje, razen oseb, zaposlenih na prevoznem sredstvu. Kot potnik v javnem prometu je proti posledicam nesreče zavarovana oseba, ki v prevozno sredstvo vstopa, med potovanjem ali po njem, iz njega izstopa, kakor tudi oseba, ki je pred vstopom ali po izstopu poškodovana zaradi obratovanja prevoznega sredstva.

V primeru prometne nesreče je voznik dolžan dati osebne podatke in podatke o zanj obveznih zavarovanjih vsem udeležencem prometne nesreče, ki bi lahko imeli iz zavarovanj zahteve, (poškodovani) potnik v javnem prometu oziroma v primeru njegove smrti upravičena oseba pa neposredno od zavarovalnice lahko zahteva plačilo zavarovalnine. Obveznost zavarovalnice je omejena z zavarovalnimi vsotami, ki veljajo na dan zavarovalnega primera (zakon določa najnižje zavarovalne vsote za primer smrti, invalidnosti terčasne nezmožnosti za delo za povračilo izgubljenega dohodka in nujno potrebnih stroškov zdravljenja), če niso v zavarovalni pogodbi dogovorjene višje vsote. Če je (utrpljena) škoda večja od zavarovalnine iz zavarovanja, preostanek pravno priznane škode lahko zahtevate od osebe, odgovorne za škodni dogodek ali njene odgovorne zavarovalnice. Če vam je odgovorna oseba ali njena zavarovalnica povrnila vso škodo, vam do višine izplačane odškodnine ugasne tudi pravica do zavarovalnine iz zavarovanja potnikov v javnem prometu. Če lastnik prevoznega sredstva navedenega zavarovanja potnikov ni sklenil, za plačilo zavarovalnine odgovarja Slovenski zavarovalni biro (v omejenem obsegu kot zavarovalnice), zato je zahtevek potrebno vložiti pri njem.

Zavarovanje lastnika motornega vozila proti odgovornosti za škodo, povzročeno tretjim osebam.

Lastnik motornega in priklopnega vozila mora skleniti pogodbo o zavarovanju za škodo, ki jo z uporabo vozila povzroči tretjim osebam. Brez sklenitve tovrstne zavarovalne pogodbe ni mogoče opraviti registracije. Ob prometni nesreči mora voznik dati osebne podatke in podatke o obveznih zavarovanjih vsem udeležencem prometne nesreče, ki bi iz teh zavarovanj lahko imeli zahteve. Oseba (razen voznika vozila, s katerim je bila povzročena škoda; za škodo na stvareh pa razen sklenitelja zavarovanja, lastnika, solastnika in skupnega lastnika vozila, s katerim je bila povzročena škoda), ki je zaradi uporabe vozila utrpela smrt, telesno poškodbo, prizadeto zdravje, uničenje ali poškodovanje stvari (razen škode na stvareh, ki jih je lastnik motornega vozila prejel v prevoz), lahko zahteva povrnitev škode, ki jo krije zgoraj navedeno zavarovanje, neposredno od zavarovalnice. (Oškodovanec lahko toži samo povzročitelja ali samo zavarovalnico, lahko pa oba hkrati, vendar se lahko poplača le do višine dejanske škode.) Obveznost zavarovalnice je omejena z zavarovalno vsoto, veljavno na dan škodnega dogodka, če z zavarovalno pogodbo ni dogovorjena višja vsota. Najnižje zavarovalne vsote, za katero mora biti sklenjeno zavarovanje, določa zakon o obveznih zavarovanjih v prometu. Za škodo, povzročeno z neznanim (zaradi smrti, telesne poškodbe ali telesne okvare), neregistriranim ali v tujini registriranim motornim vozilom, odgovarja Slovenski zavarovalni biro, zato lahko zahtevek za njeno povrnitev vložite tam (oziroma v primeru tujega vozila pri katerikoli zavarovalnici, članici biroja ali tisti, pri kateri je bilo sklenjeno zavarovanje ob vstopu v Slovenijo).

Zavarovalnina iz navedenih oblik zavarovanja lastnikov vozil ni odvisna od nastale škode, temveč je omejena z zavarovalno vsoto, določeno v pogodbi o zavarovanju (oziroma zakonu), zato običajno ne zadošča za pokritje vseh, zaradi nezgode nastalih stroškov. K finančni omilitvi posledic nezgode lahko prispevamo tudi s sklenitvijo osebnega oziroma nezgodnega zavarovanja pri zavarovalnici, ki je za otroke in mladino običajno določeno posebej oziroma so zanj predvideni posebni pogoji. Najpogostejše nezgodno zavarovanje za otroke in mladino vključuje zavarovalno vsoto za primer invalidnosti, kritje stroškov ob smrti zaradi nezgode ter določeno dnevno odškodnino. Za podrobnosti oziroma natančno vsebino in pogoje nezgodnega zavarovanja se lahko pozanimate pri posameznih zavarovalnicah.

LAURA PRAPROTIK, univ. dipl. pravica

Mentorica prometne dejavnosti : Nataša Meštrov

4.4. Zakon o varnosti cestnega prometa (ur.l.rs, št. 109/2010)

83. člen

(udeležba pešcev v cestnem prometu)

- (1) Pešci morajo uporabljati prometne površine, namenjene hoji pešcev.
- (2) Če na vozišču ali ob njem ni pasu za pešce, pešpoti ali pločnika, je pa kolesarska pot ali steza, smejo hoditi pešci po kolesarski poti ali stezi, vendar tako, da ne ovirajo kolesarjev in voznikov koles s pomožnim motorjem.
- (3) Pešec ne sme hoditi po vozišču ali se zadrževati na njem, prav tako ne sme nanj nenadoma stopiti.
- (4) Ne glede na določbo prejšnjega odstavka smejo hoditi pešci po vozišču tam, kjer ni pločnika, pešpoti ali kolesarske steze. Pešci morajo hoditi ob levem robu vozišča v smeri hoje.
- (5) Izjemoma lahko pešci hodijo po desni strani vozišča v smeri hoje, kjer je to zanje varneje (nepregledni ovinek, ovira na vozišču ipd.).
- (6) Pešec, ki potiska enosledno vozilo, ročni voziček ali drugo prevozno sredstvo in organizirana skupina pešcev, mora v primeru, ko ni mogoče uporabljati prometne površine namenjene hoji pešcev, hoditi ob desnem robu vozišča v smeri hoje. Pešec, ki potiska ob sebi enosledno vozilo, ga mora voditi na svoji levi strani. Določba velja tudi za osebo, ki se vozi v invalidskem vozičku.
- (7) Pešec mora prečkati vozišče na prehodu za pešce, če je ta oddaljen od njega manj kot 100 metrov. Pešec ne sme prečkati vozišča zunaj prehoda za pešce, če sta smerni vozišči fizično ločeni ali ju loči neprekinjena ločilna črta.
- (8) Pešec mora prečkati vozišče brez ustavljanja in po najkrajši poti. Preden stopi na vozišče, se mora prepričati, če to lahko varno stori.
- (9) Z globo 40 eurov se kaznuje za prekršek pešec, ki ravna v nasprotju z določbo prvega, drugega, tretjega, četrtega, šestega, sedmega ali osmega odstavka tega člena.
- (10) Z globo 80 eurov se kaznuje za prekršek organizator skupine pešcev, ki ravna v nasprotju z določbo šestega odstavka tega člena.

84. člen

(označitev pešcev)

- (1) Pešec, ki vleče ali potiska po vozišču ročni voziček ali se vozi po vozišču v invalidskem vozičku, mora imeti ponoči in ob zmanjšani vidljivosti na vozičku prižgano najmanj eno svetilko, ki oddaja belo svetlobo, pritrjeno na levi strani, ki mora biti vidna od spredaj in zadaj. Svetloba svetilke ne sme slepiti drugih udeležencev v cestnem prometu.
- (2) Pešec, ki ponoči hodi zunaj naselja ali v neosvetljenem naselju, kjer ni pločnika ali pešpoti, po vozišču ali tik ob njem, mora nositi na vidnem mestu na strani, ki je obrnjena proti vozišču, svetilko, ki oddaja belo svetlobo, ki je vidna s sprednje in zadnje strani ali odsevni

telovnik živo rumene ali oranžne barve z vdelenimi odsevnimi trakovi bele barve, ali odsevnik iz drugega odstavka 87. člena tega zakona.

(3) Ne glede na prejšnji odstavek mora organizirana skupina pešcev, ki hodi ponoči zunaj naselja ali v neosvetljenem naselju po vozišču, uporabljati na začetku in na koncu skupine najmanj po eno svetilko, ki oddaja belo svetlobo. Svetilke morajo biti nameščene tako, da jih lahko drugi udeleženci cestnega prometa pravočasno opazijo.

(4) Z globo 40 eurov se kaznuje za prekršek pešec, ki ni označen v skladu z določbami tega člena.

(5) Z globo 80 eurov se kaznuje za prekršek organizator skupine pešcev, ki ravna v nasprotju z določbo tretjega odstavka tega člena.

85. člen

(varna udeležba oseb s posebnimi potrebami v cestnem prometu)

Osebe s posebnimi potrebami, katerih udeležba v cestnem prometu lahko predstavlja povečano nevarnost zanje ali za druge, se smejo vključiti v cestni promet, ko same, ali tisti, ki so zanje odgovorni, storijo vse, da s svojo udeležbo ne bi ogrožali sebe ali drugih udeležencev cestnega prometa. V tem smislu morajo imeti spremljevalca, ter uporabljati prirejeno vozilo ali potrebne pripomočke. Slepí pešci, ki so samostojno udeleženi v cestnem prometu, morajo uporabljati belo palico.

87. člen

(varstvo otrok)

(1) Otroci morajo biti kot udeleženci v cestnem prometu deležni posebne pozornosti in pomoči vseh drugih udeležencev.

(2) Otroci morajo ponoči ali ob zmanjšani vidljivosti med hojo po cesti nositi na vidnem mestu na strani, ki je obrnjena proti vozišču, odsevnik, ki ne sme biti rdeče barve in katerega odsevna površina na vsaki strani meri najmanj 20 cm².

(3) Učenci prvega in drugega razreda osnovne šole morajo na poti v šolo in iz nje nositi poleg odsevnika iz prejšnjega odstavka tudi rumeno rutico, nameščeno okoli vratu.

(4) Kadar je treba poskrbeti za varnost otrok, posebno če se pričakuje večje število otrok na enem mestu (prijod ali odhod iz šole, vrtca ipd.), lahko šole, organizirane skupine staršev, organizacije za varnost cestnega prometa, ustanove, društva ali druge institucije organizirajo in izvajajo varstvo otrok v cestnem prometu.

(5) Pri varovanju otrok iz prejšnjega odstavka na prehodu za pešce mora biti oseba, ki varuje otroke pri prečkanju vozišča, stara najmanj 21 let. Oblečena mora biti v oblačila živo rumene barve z vdelenimi odsevnimi trakovi bele barve, pri varovanju pa mora uporabljati predpisani, obojestransko označeni prometni znak "Ustavi!", s katerim ustavi prometni tok vozil in omogoči otrokom varno prečkanje vozišča.

(6) Voznik mora na znak iz prejšnjega odstavka ustaviti vozilo pred prehodom za pešce in pustiti otroke mimo.

(7) Otroci morajo imeti na poti v vrtec in prvi razred osnovne šole ter domov spremstvo polnoletne osebe. Spremljevalci so lahko tudi otroci, starejši od 10 let in mladoletniki, če to dovolijo starši, skrbniki oziroma rejniki otroka. Otroci, ki obiskujejo

prvi razred osnovne šole, lahko prihajajo v območju umirjenega prometa in v območju za pešce v šolo tudi brez spremstva, če to dovolijo starši, skrbniki oziroma rejniki.

(8) Otroci smejo samostojno sodelovati v cestnem prometu šole, ko se starši, skrbniki oziroma rejniki prepričajo, da so otroci sposobni razumeti nevarnosti v prometu in da so seznanjeni s prometnimi razmerami na prometnih površinah, kjer se srečujejo s cestnim prometom.

(9) O kršitvi določb tega zakona, ki jo stori otrok ali mladoletnik, mora pooblaščen uradna oseba obvestiti njegove starše, skrbnike oziroma rejnike.

(10) Z globo 300 eurov se kaznuje za prekršek voznik, ki ravna v nasprotju z določbo šestega odstavka tega člena. Vozniku motornega vozila se izreče tudi 5 kazenskih točk.

88. člen

(prevoz oseb)

(1) V motornem in priklopnem vozilu ali na njem se sme voziti le toliko oseb, kolikor je v vozilu sedežev oziroma stojišč, na način, ki ga je določil proizvajalec vozila.

(2) V bivalnem in lahkem priklopniku ni dovoljeno prevažati oseb.

(3) Voznik sme v avtobusu, ki v prometnem dovoljenju nima vpisanih stojišč, voziti le toliko oseb, kolikor ima vozilo vgrajenih sedežev. Potniki morajo med vožnjo sedeti na sedežih, vgrajenih v vozilu.

(4) Voznik ne sme pričeti z vožnjo avtobusa, dokler potniki niso varno vstopili oziroma izstopili, in dokler vrata avtobusa niso zaprta.

(5) Na delovnem vozilu, ki ima prigrajena stojišča ali sedeže, se sme voziti le toliko oseb, kolikor je teh stojišč ali sedežev. Na delovnem vozilu v cestnem prometu mora biti v takem primeru prižgana rumena utripajoča luč.

(6) V bivalnem vozilu se sme voziti le toliko oseb, kolikor je v prometnem dovoljenju vpisanih sedežev. Potniki morajo med vožnjo sedeti na sedežih.

(7) Na sedežu poleg voznika ni dovoljeno voziti osebe, ki je očitno pod vplivom alkohola, mamil ali psihoaktivnih zdravil.

(8) Na tovornem vozilu oziroma na priklopnem vozilu, ki ga vleče traktor, se sme voziti v prostoru za tovor največ pet oseb, ki so potrebne za nalaganje oziroma razlaganje tovara.

(9) Osebe, ki se vozijo v vozilih iz petega ali osmega odstavka tega člena, ne smejo biti očitno pod vplivom alkohola, mamil ali psihoaktivnih zdravil.

(10) Osebe iz osmega odstavka tega člena ne smejo v vozilu stati, sedeti na stranicah tovornega prostora ali na nestabilnem oziroma nepritrjenem tovoru, kot tudi ne na tovoru, ki presega višino stranic tovornega prostora.

(11) Na tovornem vozilu, ki nima stranic tovornega prostora, in na prekucniku ni dovoljeno voziti oseb.

(12) Na traktorju in delovnem stroju se sme poleg voznika voziti druga oseba le, če je v ta namen na njem vgrajen sedež za prevoz oseb, ki je vpisan v prometnem dovoljenju. Otrok, mlajši od enega leta in pol, se na traktorju ali na delovnem stroju ne sme prevažati.

(13) Na traktorskem priključku, na priključku delovnega stroja ali motokultivatorja ni dovoljeno prevažati osebe.

(14) Med vožnjo v motornem vozilu z vgrajenim zadrževalnim sistemom mora biti otrok, manjši od 150 cm, zavarovan z zadrževalnim sistemom, ki je primeren otrokovi telesni masi. V motornem vozilu, ki ni opremljen z zadrževalnim sistemom, ni dovoljeno prevažati otrok, mlajših od treh let, otroci starejši od treh let in manjši od 150 cm pa se smejo prevažati le na sedežih, ki niso prednji sedeži. Otrok ni dovoljeno prevažati v nazaj obrnjenem zadrževalnem sistemu v sedežu za potnike, zaščitenem s prednjo zračno blazino, razen če je zračna blazina deaktivirana mehanično.

(15) Voznik začetnik ne sme voziti vozila, s katerim se opravlja javni prevoz potnikov ali prevoz oseb za lastne potrebe.

(16) Pri opravljanju nalog policije lahko policist opravlja prevoz oseb z vozilom policije tako, da mu ni treba upoštevati določb tega člena, vendar pri tem ne sme ogrožati potnikov ali drugih udeležencev cestnega prometa ali njihovega premoženja.

(17) Z globo 200 evrov se kaznuje za prekršek voznik, ki ravna v nasprotju z določbami tega člena.

(18) Z globo 1.200 evrov se kaznuje za prekršek pravna oseba, samostojni podjetnik posameznik ali posameznik, ki samostojno opravlja dejavnost, ki ravna v nasprotju z določbami tega člena, njihova odgovorna oseba pa z globo 200 evrov. Z globo 200 evrov se kaznuje za prekršek tudi odgovorna oseba državnega organa ali organa samoupravnne lokalne skupnosti, ki ravna v nasprotju z določbami tega člena.

90. člen

(prevoz skupine otrok)

(1) Skupino otrok je dovoljeno prevažati le z motornim vozilom, ki poleg splošnih pogojev, predpisanih v tem zakonu in zakonu, ki ureja motorna vozila, izpolnjuje tudi druge predpisane posebne pogoje.

(2) Skupino otrok, ki se prevaža z avtobusom, mora, razen pri prevozu v šolo in iz šole v posebnem linijskem prevozu, spremljati najmanj en spremljevalec (učitelj, vzgojitelj, trener ipd.), star najmanj 21 let, ki skrbi za varnost otrok pri vstopanju v vozilo in izstopanju iz njega ter za red in varnost otrok v avtobusu.

(3) Otroci morajo med vožnjo z avtobusom, razen med vožnjo z mestnim avtobusom v naselju, sedeti na sedežih, vgrajenih v vozilu, in biti pripeti z vgrajenimi varnostnimi pasovi. Na sedežih, pred katerimi ni drugega sedeža ali predpisane varnostne pregrade, smejo sedeti le, če so pripeti z vgrajenimi varnostnimi pasovi.

(4) Skupino otrok sme prevažati z osebnim avtomobilom voznik, ki ima najmanj tri leta vozniško dovoljenje za vožnjo motornega vozila kategorije B, z avtobusom pa voznik, ki najmanj eno leto poklicno vozi avtobus ustrezne kategorije (D1 ali D). Voznik, ki poklicno vozi avtobus kategorije D manj kot eno leto, sme prevažati skupino otrok z avtobusom, če je pred tem najmanj dve leti poklicno vozil motorna vozila kategorije C. Voznik, ki poklicno vozi avtobus kategorije D1 manj kot eno leto, sme prevažati skupino otrok z avtobusom, ki nima več kot 16 sedežev, če je pred tem najmanj dve leti poklicno vozil motorna vozila kategorije B.

(5) Poklicne vozniške izkušnje iz prejšnjega odstavka dokazuje voznik s potrdilom o poklicnih voznških izkušnjah, ki ga izda pravna oseba, samostojni podjetnik posameznik ali posameznik, ki samostojno opravlja dejavnost, pri katerem je voznik zaposlen oziroma pri

katerem je pridobil predpisane vozniške izkušnje. Potrdilo o poklicnih vozniških izkušnjah se izda na posebnem predpisanem obrazcu.

(6) Voznik ne sme v delovnem dnevu, v katerem prevaža skupino otrok, opravljati del, ki bi lahko vplivala na njegovo zmožnost varnega upravljanja motornega vozila.

(7) Če naročnik prevoza oziroma njegov predstavnik sumi, da je voznik v takšnem psihofizičnem stanju, da ne zmore varno voziti, sme policiji predlagati, da pred začetkom ali nadaljevanjem vožnje policist preveri njegovo psihofizično stanje.

(8) Vozilo, s katerim se prevaža skupina otrok, mora biti predpisano označeno. Predpisano označeno mora biti tudi vozilo s katerim se opravlja posebni linijski prevoz šoloobveznih otrok, in sicer ves čas prevoza in ne glede na število otrok v vozilu.

(9) Z globo 200 eurov se kaznuje za prekršek spremljevalec, ki ravna v nasprotju z določbo drugega odstavka tega člena.

(10) Z globo 250 eurov se kaznuje za prekršek voznik, ki ravna v nasprotju z določbami tega člena ali vozi vozilo, ki je označeno s predpisanim znakom za prevoz otrok, v katerem ni skupine otrok.

(11) Z globo 1.000 eurov se kaznuje za prekršek pravna oseba, samostojni podjetnik posameznik ali posameznik, ki samostojno opravlja dejavnost, ki ravna v nasprotju z določbami tega člena, njihova odgovorna oseba pa z globo 250 eurov. Z globo 250 eurov se kaznuje za prekršek tudi odgovorna oseba državnega organa ali organa samoupravnega lokalne skupnosti, ki ravna v nasprotju z določbami tega člena.

91. člen

(vstopanje in izstopanje potnikov)

(1) Mimo avtobusa ali avtotaksi vozila, ustavljenega na zaznamovanem mestu na vozišču ali na zaznamovani niši, ki je rezervirana za avtobuse ali avtotaksi vozila, morajo vozniki voziti tako, da je zagotovljena varnost pešcev. Če potniki vstopajo ali izstopajo, je treba voziti mimo z zmanjšano hitrostjo in posebno previdno.

(2) Avtobusu je treba v naselju omogočiti speljevanje s postajališča, ko voznik to nakaže s predpisanim znakom. Da bi mu to omogočili, morajo drugi udeleženci cestnega prometa zmanjšati hitrost in, če je potrebno, tudi ustaviti. Voznik avtobusa sme dati znak, da bo odpeljal s postajališča, šele ko zapre vrata in je pripravljen za vključitev v cestni promet. V promet se sme vključiti le, če s tem ne ogroža drugih udeležencev cestnega prometa.

(3) Mimo vozila, ustavljenega na cesti zunaj vozišča, ki je posebej označeno za prevoz skupine otrok in ima vključene varnostne utripalke, ker otroci vstopajo ali izstopajo, je voznik dolžan voziti z zmanjšano hitrostjo in posebno previdno ter po potrebi vozilo ustaviti.

(4) Kadar je vozilo, ki je posebej označeno za prevoz skupine otrok in ima vključene varnostne utripalke, ker otroci vstopajo ali izstopajo, ustavljeno na smernem vozišču, vožnja mimo za vozila, ki vozijo po istem smernem vozišču, ni dovoljena, vozniki vozil, ki vozijo mimo po smernem vozišču za vožnjo v nasprotni smeri, pa morajo voziti z zmanjšano hitrostjo in posebno previdno ter po potrebi vozilo ustaviti.

(5) Z globo 40 eurov se kaznuje za prekršek voznik, ki ne potrebuje vozniškega dovoljenja, ki ravna v nasprotju z določbami tega člena.

(6) Z globo 80 eurov se kaznuje za prekršek voznik, ki ravna v nasprotju z določbo prvega ali drugega odstavka tega člena.

(7) Z globo 300 eurov se kaznuje za prekršek voznik motornega vozila, ki ravna v nasprotju z določbo tretjega ali četrtega odstavka tega člena.

31. člen

(območje umirjenega prometa)

(1) V območju umirjenega prometa imajo pešci prednost pred drugimi udeleženci cestnega prometa.

(2) Vozniki morajo v območju umirjenega prometa voziti posebno previdno, še zlasti pa morajo biti pozorni na otroke, ki jim je dovoljena igra v tem območju.

(3) Z globo 80 eurov se kaznuje za prekršek voznik, ki ne potrebuje voznškega dovoljenja, če ravna v nasprotju z določbo prvega ali drugega odstavka tega člena.

(4) Z globo 160 eurov se kaznuje za prekršek voznik motornega vozila, ki v območju umirjenega prometa ravna v nasprotju z določbo prvega ali drugega odstavka tega člena.

32. člen

(območje za pešce)

(1) V območjih za pešce je dovoljen tudi promet uporabnikov posebnih prevoznih sredstev in kolesarjev oziroma kolesark (v nadaljnjem besedilu: kolesarjev), vendar le tako, da ne ogrožajo pešcev.

(2) V območju za pešce smejo zaradi opravljanja dejavnosti zapeljati vozila nujne medicinske pomoči, gasilska vozila, vozila zaščite in reševanja, vozila policije, vozila vojaške policije, vozila, s katerimi se opravljajo naloge občinskega redarstva, vozila, ki se uporabljajo za vzdrževanje cest in vozila za zbiranje in odvoz odpadkov in vozila, ki jih vozijo vozniki iz prvega odstavka 69. člena tega zakona. Druga vozila smejo zapeljati v območje za pešce le, če je to dovoljeno s predpisano prometno signalizacijo.

(3) Z globo 160 eurov se kaznuje za prekršek voznik, ki v območju za pešce ravna v nasprotju z določbo prvega ali drugega odstavka tega člena.

33. člen

(varnostni pas)

(1) Med vožnjo morajo biti osebe v motornem vozilu na vseh sedežih, kjer so vgrajeni varnostni pasovi, pripete na način, ki ga je predvidel proizvajalec vozila glede na konstrukcijo zadrževalnega sistema.

(2) Določba prejšnjega odstavka se ne uporablja za avtobuse mestnega potniškega prometa in za avtobuse, ki imajo stojišča, na katerih osebe stojijo.

(3) Varnostnega pasu ni treba uporabljati osebi iz prvega odstavka tega člena, ki z veljavnim zdravniškim potrdilom dokaže, da pasu zaradi zdravstvenih razlogov ne more uporabljati.

(4) Varnostnega pasu ni treba uporabljati osebam na zadnjih sedežih v vozilih policije in vojaške policije, če uporaba varnostnega pasu onemogoča izvajanje uradnih nalog.

(5) Z globo 120 eurov se kaznuje za prekršek voznik ali potnik, ki ravna v nasprotju z določbo prvega odstavka tega člena.

2. Posebni ukrepi za varno udeležbo v cestnem prometu

34. člen

(zaščitna čelada)

(1) Voznik in potnik na mopedu, lahkem štirikolesu, motornem kolesu, trikolesu in štirikolesu brez zaprte kabine mora med vožnjo nositi na glavi ustrezno pripeto homologirano zaščitno motoristično čelado.

(2) Ne glede na določbo prejšnjega odstavka zaščitne čelade ni treba uporabljati vozniku in potniku na vozilu z vgrajenim zadrževalnim sistemom, ki izpolnjuje pogoje, predpisane s posebnim predpisom, kadar uporabljata v vozilo vgrajeni zadrževalni sistem.

(3) Otrok mora imeti med vožnjo kolesa ustrezno pripeto zaščitno kolesarsko čelado. Enako velja tudi takrat, kadar se vozi na kolesu kot potnik.

(4) Jahač mora imeti med ježo na glavi zaščitno čelado.

(5) Z globo 120 eurov se kaznuje za prekršek:

1. voznik ali potnik na mopedu, lahkem štirikolesu, motornem kolesu, trikolesu in štirikolesu brez zaprte kabine, ki ravna v nasprotju z določbo prvega odstavka tega člena,

2. jahač, ki ravna v nasprotju z določbo četrtega odstavka tega člena,

3. starš, skrbnik, rejnik ali spremljevalec otroka, kadar otrok med vožnjo kolesa kot voznik, jahač ali potnik ne uporablja zaščitne čelade.

35. člen

(prepoved uporabe naprav ali opreme, ki zmanjšujejo voznikovo slušno ali vidno zaznavanje ali zmožnost obvladovanja vozila)

(1) Voznik in učitelj vožnje med vožnjo ne sme uporabljati opreme ali naprav na način, ki bi zmanjševale njegovo slušno ali vidno zaznavanje ali zmožnost obvladovanja vozila (maska, slušalke, telefon itd.).

(2) Voznik med vožnjo ne sme poslušati radia ali drugih zvočnih naprav s takšno glasnostjo, ki mu onemogoča normalno slušno zaznavanje v cestnem prometu.

(3) Ne glede na prvi odstavek tega člena sme voznik, razen kandidat za voznika, ki ga učitelj vožnje uči vožnje motornega vozila, kandidat za voznika, ki vozi osebni avtomobil, v spremstvu spremljevalca, učitelj vožnje ter spremljevalec, med vožnjo telefonirati, vendar le ob uporabi naprave za prostoročno telefoniranje. Pri opravljanju nalog, potrebnih za reševanje življenja ali premoženja, preprečitev ali odpravo velike materialne škode, preprečitev ali odpravo onesnaženja okolja in nalog policije ter vojaške policije, je med vožnjo dovoljena uporaba radijske postaje.

(4) Z globo 40 eurov se kaznuje za prekršek voznik, ki ne potrebuje vozniškega dovoljenja, ki ravna v nasprotju z določbami tega člena.

(5) Z globo 120 eurov se kaznuje za prekršek voznik, učitelj vožnje motornega vozila ali spremljevalec, ki ravna v nasprotju z določbami tega člena.

Pregledano s strani SPV Celje, dne: _____

Pregledal/a: _____

Podpis: _____